

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

VI. évfolyam 6. szám (6. Jahrgang Nr. 6.)

A Z St. Gallen — Erscheint monatlich

1974 június 1.

P.P.
5430 Wellingen 1

Kardinálisunk lekipásztori útjai

Mikor Mindszenty József bíboros-primás elindult a keserű számkivetésbe, — amint ezt tetteiből és környezetében tett némely kijelentéséből következtetni lehet — némi vigasztalást talált abban a gondolatban, hogy mint Magyarország primása külföldön lekipásztori és főpásztori gondjaiba veheti a világon szétszóródott mintegy másfél milliányi magyarságot. Így figyelte már az első hetekben Rómában a külföldre szakadt magyarok kulturális és vallási életét. Bécsből aztán rendszeresen kérte a beszámolókat és jelentéseket a világ minden tájáról az emigráció egyházi és világi vezetőitől. Sok mindenről értesült a hozzá érkező levelekből és látogatóival folytatott eszmecserekből.

Természetesen kerültek eléje örvendetes tények és vigasztaló jelenségek is számszámmal; de sokkal több hiányosságot és mulasztást látott idekűnn, mint amennyire számíthatott. Szomorú tapasztalatot jelentett számára, hogy a magyar papság jelentős része idegen egyházmegyék és intézmények szolgálatába állt s ugyanakkor hiányoztak nagy magyar csoportok mellől a misszionáriusok. Kivándorolt híveink fillérein épült templomok vesznek el pl. az Egyesült Államokban a magyarság számára, s ugyanakkor nagy magyar csoportoknak nincs plébániájuk, missziós-, vagy szerzetesházuk, iskolájuk stb. Leginkább azokból az államokból érkeztek hozzá lehangelő jelentések, ahol annak idején nem hajtották végre az Exsul Familia rendelkezéseit. De a magyar primás látta azt is, milyen küzdelmes sok helyen most, a második vatikáni zsinat után is, a magyar anyanyelvi lekipásztorkodás.

Az idegeneket az öt évvel ezelőtt, a zsinat szellemében kibocsátott szentszéki Instructio mindenütt a helyi püspök joghatósága alá rendelte. Számunkra sokkal előnyösebb volt a zsinat előtti állapot. Aze előtt a mi egyházi vezetőink intézhették vallási és egyházi ügyeinket a római Congregatio Consistorialis (ma Püspökök kongregációja) felügyelete mellett. Különösen előnyös és fontos volt, hogy Róma az ő ajánlásukra nevezte ki és bocsátotta el az

emigráns lelkészeket állásaikból és létesíthettek a szükségnek megfelelően lelkészségeket s más egyházi intézményeket. Most mindenben a helyi ordináriustól függünk. Némi előnyt jelent ugyan számunkra minden országban az a püspökkari bizottság, amely közreműködik otthon országos szinten a bevándoroltak lekipásztorkodásában és külföldön a hasonló püspöki bizottságokkal a saját kivándoroltjainak pasztorációjában.

Mindszenty bíboros, a nagy tapasztalattal rendelkező lekipásztor és gondos főpásztor, rögtön észrevette, hogy a külföldön élő magyarság lekipásztorkodásában mutatkozó hiányosságok és mulasztások nagyobb részben abból erednek, hogy a Szentszék — nagyon helyesen — a bolsevista rendszernek erőszakosan alávetett magyar püspöki kartól megvonta azt a jogot, hogy az idegenben élő magyar katolikusoknak lekipásztorkodást adhasson. A Vatikán nem engedhette meg, éppen a lekipásztorkodás érdekében, hogy a rezsimmel szemben ellenszenves emigránsoknak az Állami Egyházügyi Hivatal kommunista vezetői jóváhagyásával adjanak 'békepap'-misszionáriusokat. Erre a rendkívüli helyzetre hivatkozva, Mindszenty bíboros Bécsbe érkezése után hamarosan kérte a Szent-széktől, tegyék lehetővé egy olyan külföldi magyar egyházi szerv felállítását, amely elnöklete alatt átvénné a kikapcsolt magyar püspöki kar feladatát és mindenütt képviselné és ezáltal elő is mozdíthatná a külföldi magyar katolikusok érdekeit. Egyidejűleg azt is kérte, hogy a másfél milliányi magyarságnak is adjanak segédpüspököket.

Sajnálatos, hogy egyik kérését sem teljesítették. Amint később ez valószínűvé vált, a Vatikáni Államtitkárság magyar vonatkozásban alárendelte a lekipásztori érdekeket új keleti egyházpolitikai szempontjainak. A vatikáni diplomaták ugyanis a már mintegy tíz évig tartó tárgyalásokon jól kiismerték a kommunista észjárás; így pl. tudták azt is, hogy a budapesti rezsimet egy jól szervezett külföldi magyar lekipásztorkodás ingerelné. Ez ugyanis elke-

Lapunk legközelebbi kettős száma (július - augusztus) július közepén jelenik meg. Szeptemberi számunk pedig már a hónap elején eljut olvasóinkhoz.

rülhetetlenül hatással lenne az egész emigráció társadalmi és kulturális életére, sőt nemzetmentő tevékenységére is. A magyarországi rendszer érthetően még erősebben félt attól, hogy a külföldi magyarság lekipásztorkodását Mindszenty bíboros személyesen irányítja. Emellett még arra is lehet következtetni bizonyos jelekből (pl. Alessandrini 1974 febr. 7-iki nyilatkozatából), hogy a magyar kommunisták néhány vatikáni diplomatával is el tudták fogadtatni a konok szívóssággal hirdetett hamis és rágalmazó tételt: a magyar bíboros-primás a lekipásztorkodás örve alatt «politizált».

Nélkülözvén a segédpüspököket, Mindszenty bíboros személyesen indult el lekipásztori utakra és 1972 tavaszától helyről-helyre felkeresi a magyar csoportokat. Mi is beszámoltunk időről-időre ezekről a nagyjelentőségű lekipásztori utakról. Tudják olvasóink is, hogy volt Bambergban, Frankfurtban, Münchenben, Würzburgban, Brüsszelben, Máriazellben, Fatimában. 1973-ban Tirolban, Kölnben, Augsburgban; Angliában, Kanadában és Dél-Afrikában. S jelenleg két hónapos északamerikai lekipásztori útján van, amelyről lapunk 8-9. oldalain számol be Dr. Harangozó Ferenc munkatársunk.

A két év alatt a 82 éves főpásztor mintegy 70.000 kilométert tett meg s igen sok helyen látogatta meg híveit. Látogatásai mindenütt új lendületet adnak a hitéletnek.

VECSEY JÓZSEF

Krokizás arcok között

A szentélykupolában az állványok fölött Pantokrator van megjelenőben. A hegyi beszéd s az utolsó ítéleté. Pont az arca kezd rámnézni kerekre tágult, átható szemével. Az ecsetvonásokkal azon fáradozom, minél tömörebbé sűrűsödjek a megábrázolhatatlan teintet. Ekkor bevonul az iskola s énekbe kezdenek. A pallódeszkák ropogásába belekeverednek az ártatlan hangok: köszönjük, Jézus, hogy eljöttél s megmutattad az Atya arcát. Megreszketett a kezem a felelősségtől: vajon átsüt-e a Teremtő jósága a Fiának a festett kép-másából?

Máskor az emmausi tanítványokat ültetem össze a föltámadt Udvozítóval. Az ismeretlen Vándor háttal foglal helyet. Ezért a kívülálló szemtől szembe nem láthatják, csak az előtte könyöklő apostolok megrendüléséből képzelhetik el. Abban a pillanatban, amikor bánatuk fölragyog a kenyérszegésben-fölismerés öröme. A húsvéti győzelem fénye verődik róluk vissza. Ez a bujóciska megszabadított a Krisztus ábrázolás nehézségétől, de fokozottabb lett a probléma, hogy megtaláljam azt a hevülési fokot, mely megfelelő a sírból visszatért hatásának. Az előttünk rejtőző Emberfia ereje leteperjen bennünket is a kettő tanúságtételéből. Hitüktől föllobbanjon a miénk is, sőt tovább hullámozzék fáradt, pesszimista, nyöszörgő embertársaink felé.

Missziós lap hevert a fogadó asztalán. Ismeretlen hittérítő fotografiája nézett róla rám. A tó tükrének a békéjével, melyet a ráhulló levél sem rezsent. Bőr alatti izmai úgy idomultak, a felszín ráncai úgy rendeződtek, mint az állandó szélnek bedőljt jegenyék. Megrögződött ábrák, melyek egyazon érzés hordozói. Belpoklosok között a genny és irtózás, a seb és hányinger is belefulladnak a félmosolyba. Az egyiptomiak, ó-görögök, etruszkok a túlvilágiaknak szobraira faragták a megnyugvást. Hol is láttam még hasonlót? Charles de Foucauld ült ilyen szájartással a Szaharában.

Leonardo hónapokig tudott töprengeni egy-egy alakján. Az utolsó vacsora búcsúzkodó Mesterét chiaro-scúro-val mosta vízióvá.

Fra Angelico könnyedén célba ért. Fényállandagba helyezett személyei másvilágiságban élnek, amelyben maga is benne volt, amikor térdelve és könnyek között tette falra Megfeszítettjeit.

Correggio a szépség gráciájával jutott el a titokzatos, ésszel nem definiálható álomvilágba. A föltámadottak válnak ilyen fiatal szépségekké.

Carpaccio a tramontana üvegatmoszférájához nyúl. Ahogyan az északi szél kíséri a sirokkó püffedt, ködös levegőjét, ugyanolyan kristálytisztá, szűzi légkörbe varázsolja szent Orsolyáját.

Caravaggio sötéttel és világossal kettőzi szét az érzékelhetőt az érzékelhetlentől.

Rembrandt lampionná gyűjtja tárgyait, melyek a szeánszok szorongásával végtelesenből lebbennek felénk.

Egri szt. Kristófjai és közöttünk üvegfal van. Hiába szólunk utánuk, a hang visszakoccan az átlátszó, de áthatolhatatlan éteren.

Szt. Ágoston a transcendens szóval emeli ki a világot a természetéből. A teológus a kegyelem rejtélyes fogalmával magyaráz. Az angyal malasztal teljesnek nevezte azt, aki a parasztlányának így mutatkozott be: Szepültelen Fogantatás. Nem vallásos emberek is belebotolhatnak és feszegetni kezdik a lezárt ajtókat. Sokszor sajátos eszközökkel ráhibáznak a bizonytalanra. A rendező üzleti filmvállalkozásba kezd. Modell keres Mária alakjához. De nem a hollywoodi szépségideál szerint. Úgy állítja be, hogy eláll a lélekzetünk. Reflektorokkal és szűrőkkel az arcába simogat. Lesik az állunk s a torkunkat szorongatja valami. Olyan világba ölel bennünket a vetítővászon, ahova csak Raffaello tudta fölemelni, elégiesíteni Madonnáit.

Persze a legnagyobb meglepetés mindig az, ha az utcákon találkozunk össze sugárzó arcokkal. A látott és nem látott, de kópé gépeink által lefűlelt fizikai valóságba beleszövődve mégis kinőnek belőle. Másként, mint a színireklámok elbűvölő csillagjai s a karénekesek ruháin szikrázó briliánsok. Szt. János nem az elektromoslámpára gondol, míg a világosság fiáról ír.

Van egy birodalom, amelynek olyan átalakító az ereje, hogy aki ide mer disszidálni, annak minden megváltozik. Benne és kívül — őmaga és környezete is. Nem ám álomvilág, ópiuminjekció, feledtető utazás, ellenkezőleg tenyeres talpas valóság. A volt vak járhat így, akinek operáció után leszedik a kötést s az ajándékszemmél látni kezd. Máskor lasabban megy: a hegymászó keserves baktatás után jut el a panorámához. Vagy csak évekig tartó edzés után születik meg a rekord, aszkézis után a kivilágosodás. Mert már benne vagyunk, de mégse. Azaz az kell hozzá, hogy fölsüssön bennünk a hit napja.

Milyen jó, hogy megmaradt dokumentumnak a nagy márvány Konstantin fej. Rámered a világra: meglátta a más.

A bizánciak is szeretik a kitáguló pupilákat, mely összegyűjti azokat a sugárakat is, amelyekre a kiszedett szemöldökű diva vagy vásári kupec hiába hunyorog.

Nem tudom, mi lehet a negyedik dimenzió. Az biztos, akiben a megvilágosodás beáll, annak megváltoznak a távlatok s a kiterjedések, kapcsolatok más értelmet kapnak. Ranggal nem megszerezhető. Magas hivataltól független. Elcsapással nem elvehető. A lélek karizmája ez.

Ebben az országban minden szabad, amire rámondható: ez szeretetből van. A középkorban a hitközség rendelte az apszis mozaikot, a friss malterba karcolt szegények bibliáját, deszkára himzett szentek életét. Ezerfejű mecénásnak szeretik nevezni ezt a megbízót. A keresztény számára a társadalom válik ezerfejű Istenné. Ki is mondta: ne képzeld, barátom, hogy Istent máshol is megtalálhatod, mint mindenütt. A sohasem egyforma arcokból ezerféleképp jelentkezik a Teremtő. Szent Ferenc lélegezte e jelenlétet. Assisiben a freskón megáll az idő s a földön már az égből élt.

Megváltozik a szavak értelme is. Nemcsak az ördög mond és gondolkodik más-ként. Az ENSZ palotájában azért nem dülöznék, mert egyiknek a szótárában a béke a másikéban háború. A szabadság elnyomás. A félelem nélküli élet a kevesek terrorja a többség fölött. A kiegyezés az ellenfél megadása. Népek önrendelkezése a legvadabb imperializmus. Vallásszabadság jog az eltűnéshez.

A hegyről boldognak mondatik a szenvedő, üldözött, síró, éhes és szegény. A szomorúság vidámság. A halál élet és nyereség. Ágoston formulája: ahol szeretnek, ott nem szenvednek, vagy ha szenvednek is, szenvedni is szeretnek. Gondoljunk csak a Kolbe arca.

A festmény hangulata a színhez fűződik. A múlt képein a coloritura és formák egyformán fontosak. Azaz a rajz talán mégis uralkodóbb. Lassankint rájöttek, hogy a szín lehet maga is téma. Sőt odáig merészkedtek, hogy absztrakt vásznaikon csak a vöröstől-ibolyáig akkordjai muzsikálnak. Különösen a színes ablakok igazolják, hogy mennyivel pompásabb a látomás, ahol benyúló kezek-lábak, elbeszélő, kieső tárgyak nem törnek szét a lendülő ritmusokat.

Az életnek a színe a szenvedés és öröm. A kettő kergetődzése, harmoniája, disszonanciája teszi változatossá, vidámmá-szomorúvá, izgalmassá vagy unalmassá halandó sorsunkat. A szentek az absztrakt festők módján vették észre, hogy nem éppen a téma a fontos. Kinek mi a foglalkozása: király, koldus, szeméthordó, bíboros; mosónő, főnökasszony, beosztott, dirigáló. Az minősíti jóvá tetteinket: mekkora derűvel vállaljuk hozzácsapva a velük járó kellemetlenségeket is. Minél igazabb valaki, annál inkább teszi a jót a jóért. (L'art pour l'art). Nem sokat okoskodik, mi értelme van. Van-e haszna belőle. Az olajkirály, autógyár vezérigazgatója, bankár meg nem értheti, hogy akinek napjai fabatkát se érnek — mert ágyhoz kötött béna, elmossa az edényt, mely holnap újból csetres lesz,

Prokop Péter római kiállítása

Magyar festőművész mutatta be műveit májusban az Urbs nagyigényű közönségének. Ott, a Tiberis partján bontakozott ki művészete teljes pompájában, abban a Rómában, amely 16. századi pap-elődjének Santo Stefano Rotondo-beli sírfelirata szerint «mindnyájunk hazája».

Prokop Péterben a reneszansz «uomo universale»-ja kelt új életre. Mint nagy művész-elődei, ő is különböző módokon szólaltatja meg lelkének gazdag áradását és emelkedett világszemléletét. Sokoldalú festőművész, mélyhitű pap, jószemű műtörténész és szellemes-tollú író. Művészi álmainak legteljesebb kifejezési formáját a festészetben találta meg, abban kutatja fáradhatatlanul a lét titkait és az örökérvényű igazságot.

Római műtermében, mint Nyisztor Zoltán írja, száz-, sőt ezerszámra halmozódnak festményei. Nem jár vásárlók vagy megrendelők után, sőt kerüli a nyilvánosságot. Ellenállhatatlan benső lelki kényszer indítja a festésre.

Mi a témaköre? Mint minden nagy művészelődjé: az egész Universum. Bibliai jelenet, arckép, tájkép, genre; csendélet és absztrakt kompozíció váltakozva kél életre ecsetje nyomán. A sokféle témának megfelelően sokféle a technikája is. Egyforma biztonsággal fest freskót, komponál üvegfestményt, tervez mozaikot és vet vászonra olajképet. Újszerűsége törekszik minden vonalon anélkül, hogy elmerülne a modern irányok nihilizmusba torkolló útvesztőjében, melynek veszedelmét — szinte az utolsó percben — mindig sikerül elkerülnie. Mint szilárd talajból, a klasszi-

a jó féltrekezővel porolgtatja a holmikát, de másra képtelen — az ilyen csonkoknak is himnusz lehet a tevékenységük. Nemcsak a szenttéavatás primitívül festett panuóin fénylik a cella, az ásónyel, a tollseprű, hanem igazából is. Jelenlétükben magunk is megnesesülünk. Be nem borúsodó mosolyukon megrendülünk. A naiv festőknek van az a nagyszerű képességük, hogy tájaik s benne alakjaik megszabadulnak a föld porától s valami különös áttétel révén más atmoszférába kerülnek. A szentek olykor groteszk mozdulatainak is megvan ez a mágiájuk. Akárcsak a különben haszontalan, de farkcsóváló, okos szemű, fáradhatatlanul szolgálatunkra álló kiskutyának nem tudunk ellenállni.

A felhőben sűrűsödik az elektromosság. A pozitív és negatív töltés olyan erővé élesedik, hogy kisüt a fölgülemlett energia. Két akarat vonzása egyszer akkora pattanási feszültséggé sarkosodott, hogy az égi villám belémhasítva megvilágosított. Csak átfűtött rajtam? Vagy megmaradtam erőműtelepnek mások javára is? Végszólul néztek a tükörbe: mi van az arcomban azéből, aki élni ide küldött.

PROKOP PÉTER

kus múlt nagyjainak művészetéből emelkedik ki és kél új életre az ő egyéni művészete. Ihletet merít a bizánci művészet alkotásainak stilizáltságától kezdve a reneszansz nagyjainak «il dolce stil' nuovo»-ján át az impresszionisták újat hozó szín-, fény- és formáltságáig minden korszak előremutató alkotásaiból. Nem skatulyázható egy «izmus»-ba sem. Egyik jószemű barátja találóan «kozmosz művészet»-nek nevezi művészetét.

Most, vaószerűleg műértő barátai unszolására, a nyilvánosság elé lépett újabb műveinek gazdag sorozatával. A Via della Pignán lévő «Galleria della Pigna» földszinti és emeleti termeit, sőt lépcsőházát is megtöltik Prokop Péter festményei. Ezek a festmények nem objektív vizuális élmények. A művész világszemléletének sokoldalúsága folytán többet nyújtanak a látható és megfogható, szemmel könnyen felmérhető külső valóságnál. Újszerű látással, újszerű technikával, a lényegre kutatva, a köznapi értelemben vett természeti élménytől eltávolodva, nyugtalanítóan és titokzatosan megjelenő világot tárnak a szemlélő elé.

Prokop Péter már mint felszentelt pap, káplán korában ébredt művészi hivatásának tudatára. Elvégezte Budapesten a Képzőművészeti Főiskolát, utána pedig Rómában, az Accademica di Belle Arti-n folytatta és fejezte be művészi tanulmányait. Rómában él ma is és a Via del Casaleto 481 alatti Magyar Zarándokházban lévő otthonának műtermében alkotja fáradhatatlanul újabb műveit.

Mostani kiállítása illusztrált katalógusának szövegében méltatója, M. Camilucci, néhány tömör szóban foglalja össze honfitársunk művészetét: «ci conferma la bontà e bellezza originaria dell' universo». Ime, a klasszikus görög «kalokagathos anér» hitvallása, aki megerősít bennünket a világegyetem eredeti jóságába és szépségébe vetett hitünkben.

Ezen a kiállításon csak rövid ideig láthatók Prokop Péter művei, de a római Szent István Zarándokház, mint élő múzeum, állandó jelleggel nyújtja gazdag gyűjteményét a látogatóknak. A kápolnában ott ragyognak színes üvegablakai, a falakról freskói szólnak hozzánk s a mindenféle elhelyezett, mintegy 300 függőkép mintegy összképét adják művészetének. De nemcsak itt, hanem még további két római templomban nyílt a művésznak alkalma egyházművészeti álmainak megvalósítására, a freskókon kívül az egész belső berendezés megtervezésében és kivitelezésében.

A kiállítási katalógus meglehangú szövegét M. Camilucci azzal fejezi be, hogy a kiállított művek sokszínű virágoskertjéből mindenki a saját lelkületének legmegfelelőbb virágot szedheti.

B. B.

VALLÁSI ÉLET A FELVIDÉKEN

A totalitárius ország hivatalos programja az ateizmus. Minden vallás ellenes. Következésképpen üldözendő és kiirtandó. Ez az alapállás a lelki élet terén. A gyakorlatban azonban a szlovák sovinizmus igényeinek megfelelően «bölcsh mértékletet» tanúsítanak. Van egyházügyi hivatal, vannak békepapok, okos papok és minden egyéb hasonló intézmény. A papok állami hivatalnokok és aki «okosan» viseli magát, vagyis ideológiai vonalon falaz a hatóságoknak, elnemzetlenítési vonalon szlovákosít, annak gondtalan az élete. Templomát újonnan tatarozzák. Ha kívánja, kap pénzt templombővítésre is. A papnak frissen meszelt, szépen berendezett, hajdani, vidéki kúriához hasonló lakása van. A garázsban autó, a tehéntartásnak semmi akadálya, a stóla pontosan érkezik, olykor reprezentációs átalánnyal megfejeelve. Mondják, hogy sok lelkész «békepap» lesz, hogy ily módon, nagy elővigyázattal, igazi missziós tevékenységet fejthessen ki.

Az egyházi szervezetnek az állami célkitűzések szekere elé fogását neveztem előljáróban «bölcsh mérsékletnek». Tudja mindenki, hogy mind a szlovák, mind a magyar nép rendületlenül ragaszkodik egyházaihoz és vallásos életének gyakorlásához. Nemcsak a parasztok, hanem az állami tisztviselők és magas funkcionáriusok is. Hirtelen szakítás és üldözés sok felesleges problémát zúdítana az amúgy is csak szuronyokon billegő hatalom viselőinek a nyakába. Hivatalosan nagy hangon hirdetik tehát, hogy a vallás az elsőszámú közellenség, gyakorlatban azonban eltűrik.

Esküdni, keresztelni, bérnyálásra meszse helyekre utaznak. Sokszor sötétedés után zörgetnek be az ismeretlen paphoz, hogy azután eltűnjenek ismét az éjszakába.

A magyarok kettős járom alatt nyögnek. Nyomják őket, mert nem kommunisták és mert magyarok! A magyar lelkészek nyakába harmadik jármot akaszt a papi mivoltuk. Mert még saját egyházi előljárók is elsősorban azt mérlegelik, hogy szlovák-e.

Azt hinné az ember, hogy ilyen viszonyok között megszűnik az élet. Szó sincs róla. A magyar hívők el vannak látva magyar imádságos- és énekeskönyvekkel, évente megjelenő magyar kalendáriumokkal, hitbuzgalmi folyóiratokat kapnak kézhez.

De azt meg kell mondani, hogy csodálatom a felvidéki magyar papoké, magyar kultúrmunkásoké, magyar szülőlké és a mostani rendszerben felnövekvő magyar fiatalságé! Hűségük, odaadásuk, áldozatkészségük előtt, az őket anyagi jólétben messze túlszárnyaló emigráció magyarságszolgálatá bizony csak árnyéka az övékének.

DR. MAILÁTH ISTVÁN

Létezik-e a Sátán ?

A napokban megvettem Ratzinger egyik új kötetét. Szokásomhoz híven, először a könyv tartalomjegyzékét futottam át. Az «Abschied vom Teufel» (Búcsú az ördögtől) fejezetcímen akadt meg a szemem. A fejezetet nyomban elolvastam, mert feltételeztem, hogy az válasz Haag tübingeni tanár hasonló című demagóg tüzetére. Ratzinger írása magával ragadja az embert s azért arra gondoltam, hogy összefoglalom annak tartalmát az Életünk olvasói számára. Már hozzákezdtam az íráshoz, amikor eszembe jutott, hogy egy-két évvel ezelőtt írtam egy cikket erről a témáról. Megkerestem a régi írást s úgy találtam, hogy a két írás között a hittani érvek kezelésében nem nagy a különbség. Ezután határoztam el, hogy — a téma nagy aktualitására is tekintettel — a régi írást adom olvasóink kezébe. (A cikk hasonló címmel a párizsi Sorsunk-ban jelent meg az 1968 május 1-i számban.)

A francia katolikus lapok és folyóiratok újabban sokat foglalkoznak a kérdéssel: Kell-e hinni az ördögben? Ezek a cikkek és értekezések juttatták most eszembe azt az angol fővárosból néhány évvel ezelőtt szárnyrakelt hírt, hogy az anglikán püspökök nem tudták eldönteni ezeket a hittani kérdéseket: Léteznek-e angyalok és van-e ördög? A problémát akkor az új anglikán katekizmus szerkesztői számára kellett volna megoldani. Végül is az anglikán egyház feje sajtóértekezleten tért ki a témára és ott azt mondta, hogy a kinyilatkoztatás nem tartalmazza elégséges hitelességgel a jó és a bukott angyalokról szóló hagyományos keresztény tanítást.

Az már régebben is megesett, hogy hitetlenek tagadták a Sátán létét s azt mint a rossz és a bűn megszemélyesítőjét az emberi képzelet szüleményének tartották. Most azonban a kereszténység kebelében merült fel a probléma és protestánsok nyomában katolikusok is akadnak, akik felteszik a kérdést: vajon szerves része-e a keresztény hitrendszernek az angyalokról és a gonosz lelkekről vallott eddigi tan. Elsősorban természetesen inkább azokról a katolikusokról van szó, akiket egy minapi nyilatkozatában Seper bíboros, a Hittani Kongregáció vezetője «demagóg»-oknak nevezett. Ezek között lehet ráakadni azokra, akik azt ajánlják, hogy az Egyház törölje katekizmusából az ördögről szóló tanítást, mert ezzel is könnyebbé tehetné a mai modern ember számára a katolikus vallás elfogadását.

Mi van a kinyilatkoztatásban?

A kereszténység Istentől kinyilatkoztatott igazságként tanítja kezdettől fogva, hogy Isten tiszta szellemi lényeket is teremtett, az angyalokat. Közülük többen vétkeztek s ezért sorsuk az örök kárhozat lett. Bukásukban annyira megromlottak, hogy gyűlölik Teremtőjüket és minden eszközt megragadnak arra, hogy az örök életre meghívott embert is elfordítsák tőle. A kinyilatkoztatás szerint fejük is van, a Sátán, a sötétség

fejedelme, aki felvette a harcot Krisztus ellen és azt folytatja a történelemben az Egyház ellen. Főtörekvése az evangéliumi tanítás és üdvrend kibontakozásának és virágzásának a megakadályozása. Tevékenységével kapcsolatban megrendítő figyelmeztetéseket olvashatunk a Szentírásban. «A Sátán megkívánt titeket, — mondja Jézus Péternek — hogy megrostáljon, mint a búzát». Szent Péter pedig a hívekhez intézi felhívását: «Óvatosak és éberek legyetek. Ellenségek az ördög, mint ordító oroslán jár körül, keresve, kit nyeljen el. Szálljatok vele szembe keményen a hit erejével!»

A gonosz lelkek tevékenysége a természetfölötti világba tartozik s azért arról nem lehet közvetlen tapasztalatumunk, mint ahogyan az egyházzellenes akciók is a Gondviselés rendes keretei között folynak le. Ezért a gonosz lelkek létezése és tevékenysége mellett úgynevezett tapasztalati érvet nem lehet felhozni, de rá lehet mutatni feltűnő jelenségekre a történelemben és néha egyes emberek életében. Itt van pl. az az elgondolkodtató tény, hogy a történelem folyamán állandóan folyik a támadás és üldözés Isten országa ellen. Igaz, hogy ezt az üldözést más és más ürügyekkel robbantják ki, de mégis jó lehet látni, hogy a végső cél minden egyes esetben a lelkek megrontása és kárhozatba döntése. Egy bizonyos történelmi távlatból ezt minden üldözési hullám után meg lehet állapítani. Ilyenkor a történész, ha nem elfogult, igazolni tudja Mindszenty bíboros megállapítását, aki börtönbe indulva így írt papjainak: «Bizonyos vádlók vádja nekünk dicsőségünk. Egyházunk szabadságáért, szenvedő népünk és ifjúságunk keresztény hitben való megtartásáért, a több békéért, tehát lelki, magasabb érdekekért történik minden és nem azért, amit ránk fognak» (Mindszenty Okmánytár. III. k. 284. oldal).

A démoni elem a történelemben

Nemcsak az egyháztörténelem mutatja fel időnként ezt a démoni vonást, hanem magának az általános emberi

történelemnek is rengeteg eseménye maradna egyszerű talány és pusztá rejtély, ha értelmezésüknél teljesen kikapcsolnók a természetfölötti elemet. A történelemben itt van az Isten, de itt ólálkodik a Sátán is, a sötétség fejedelme. Működése nélkül szinte képtelenség megfejteni az emberi gonoszságnak, ártó szándéknak, az elvakult dühnek azt a fokát, melyben azok egyes korokban megjelennek. Csak a démoni elem feltételezésével lehet némi magyarázatot találni arra a rosszakaratra, gyűlöletre és kegyetlenségre, mellyel ember ellen, embercsoport embercsoport ellen képes támadni.

Az anglikán katekizmus ügye juttatta eszembe annakidején azt a dunántúli gazdát, akivel a következő érdekes esetem történt. Talán 1950-ben volt, hogy egyik őszi vasárnapon kisegítettem falujában a betegeskedő plébánost. A fiatal újmisési káplánnal végeztük a templomi szolgálatot, aki az előző iskolaévben még tanítványom volt az egyházmegyei papnevelőintézetben. Én mondtam a korai misét s a káplán végezte a nagymisé. Magam a nagymisé alatt gyóntattam s amikor elfogytak a gyónók, bementem a paplakba. Az említett gazda a nagymisé után szintén belátogatott a plébániára. Amikor összeszetalálkoztunk ott a folyosón, minden bevezetés nélkül, kissé támadólag megszólított:

Tessék mondani, miért nem képezik ki jobban a szónoklásban ezeket a fiatal popokat? Még azt sem tudják, hogyan kell a szentbeszéd anyagát megválasztani.

Csodálkozva nézek rá és azt kérdezem: Dehát miről beszélt a káplánjuk?

— Arról prédikált, kérem, hogy létezik ördög, aki a megváltás kegyelmeit visszautasító egyéneket fel tudja használni gonosz céljai megvalósítására.

— Ez nagyon jó és fontos beszédtema. Nem értem, mit lehet ezen kifogásolni.

— Ez igaz, — mondta tettetett megnyúlással — de tessék mondani, szükség van-e arra, hogy erről beszéljenek? Ki kételkedik mostanában ebben a hitigazságban? Minden nap itt látjuk a saját körünkben az ördögi jelenségeket.

Ma is előfordulnak rendkívüli démoni jelenségek

Az egyik francia folyóirat, az Informations Catholiques Internationales is foglalkozott egyik ezévi számában a kérdéssel: Kell-e hinni az ördögben? A tanulmány tulajdonképpen egy ankét, melyben a szerző papok és orvosok véleményét foglalja össze. Egyik nyilatkozatot, melyet egy párizsi szerzetes-paptól kapott, aki hosszú éveken át ki-nevezett exorcistaként működött, érdekes itt idézni.

A hívek védjék meg jogaikat — mondotta Wisinszky bíboros

«Az ember nem trágya, nem gyár, nem beton és nem acél. Senki sem követelheti tőle, hogy hétfőn friss erővel fogjon munkához, ha vasárnap és ünnepen is dolgoznia kell.» Ezt mondotta Wisinszky bíboros, lengyel prímás május 12-én Krakkóban. Határozott hangú, kemény beszéde tiltakozás volt a kormányzat által meghirdetett vasár- és ünnepnapra társadalmi munka ellen. A harminc-éves fennállását ünneplő lengyel kommunista rendszer élén Gierek pártvezetővel vasár- és ünnepnapra társadalmi munkára mozgósítja az ország népét. A lengyel katolikus egyház feje, Wisinszky bíboros viszont a kereszténység szellemében követeli a vasár- és ünnepnapra munkaszünet tisztelgését. Az embernek joga van a pihenéshez, joga van a vasárnapi és ünnepnapra munkaszünethez, hogy eleget tegyen vallásos kötelességeinek. A lengyel egyház feje ezt a jogot Krakkó után Csensztochovában is hangoztatta. Mindkét esetben felszólította a katolikusokat, hogy ne nézzék tétlenül jogaik mellőzését. «A püspöki kar megteszi a magáét. Sikraszáll a vasárnapi munkaszünet, a lelkiismereti szabadság és a keresztény nevelés biztosítása érdekében. A híveknek is kötelességük —

folytatta a bíboros — jogaikat követelni. Ha arra számíthatok — tette hozzá Wisinszky — hogy megteszik ezt a püspökök — ti pedig félreálltok, vegyétek tudomásul, hogy magatartástok gyávaaságról, a bátorság hiányáról tanúskodik. És az ilyen magatartás a lehető legkárosabb a közéletben. A félnék, a gyáva és hallgatag polgár alkalmazkodik és ezzel azoknak is súlyosan árt, akik kormányoznak.»

Wisinszky bíboros ezen kívül az ország vezetőit a kapitalistákhoz hasonlította, akik mindent elkövetnek, hogy a munkásokat kihasználják. A vasár és ünnepnapra társadalmi munkát pedig az egyiptomi fáraók korában divott rabszolga munkával állította párhuzamba.

Mit jelent Wisinszky bíboros súlyos bírálata? Ez a kérdés foglalkoztatja a megfigyelőket. Általában azt mondják, az utóbbi napok lengyelországi eseményei arról tanúskodnak, hogy az állam és egyház viszonya kiéleződött. Ennek egyik jele a francia hírügynökség szerint a Központi Bizottság ideológiai lapjában, a «Nowe Drogi»-ban megjelent cikk, melynek szerzője Jan Szydlak —

a politbüro tagja. A cikk a sztalini korszakra emlékeztető módszerrel veszi célba a lengyel püspöki kart és kikel ennek «legreakciósabb» része ellen. Nem kétséges — írják a megfigyelők — hogy a püspöki kar megosztására törekvő cikk a «legreakciósabb» főpásztorok vezetőjét és a lengyel szocializmus első számú ellenségét Wisinszky bíboros személyében látja, — anélkül, hogy őt megnevezné. Az állam és egyház közti viszony kiéleződésének másik jele — írja a francia hírügynökség — hogy leváltották a varsói Állami Egyházügyi Hivatal vezetőjét, Alexander Skarzynskyt, helyét Kazimierz Kakol foglalta el, aki ideológiailag sokkal merevebb, mint elődje. Kokol 1968-ban a diákvizsgák idején a zsidókkal és a diákokkal szemben az erős kéz politikáját sürgette. Az állam és egyház viszonyában beállt feszültséget tehát jelen esetben is a rendszer idézte elő. Wisinszky bíboros viszont az emberi jogokat és a keresztény lelkiismeretet sértő intézkedésekkel szemben kötelességének tartotta határozottan és világosan állást foglalni. Milyen befolyással lesz a rendszer által kiélezett belső helyzet a Vatikánnal folyó tárgyalásokra, erre a kérdésre a szakértők véleménye szerint az elkövetkező események adják meg majd a választ.

FABIÁN KÁROLY

«Nem szeretek az ördögűzésről nyilatkozni, — kezdte a tapasztalt szerzetespap — mivel azok rendkívüli módon képesek felkavarni az embereket.»

«Hogy mégis adjak valamilyen választ az Ön kérdésére, először is megjegyzem, hogy ördögűző hivatali állásomban eltöltött hosszú évek alatt csak három ízben álltam olyan jelenséggel szemben, mikor meg voltam győződve: most a Sátán művével találkoztam... Úgy harmincöt évvel ezelőtt lehetett, hogy ördögűzést végeztem a római bíboros-vikárius engedélyével. Egy szerzetesnőről volt szó, aki tagja lett egy Lucifer nevű szektának és kötelezettséget vállalt magában Rómában titkos utasítások végrehajtására.

«Évekkel később ez a szerzetesnő maga kérte az ördögűzést, mert nagyon félt súlyos bűnei következményeitől. Azt is mondta, hogy a Sátánnal szövetséget kötött. Különben igen felkavart lelkiállapotban jelent meg. Nyelveket beszélt, melyeket nem ismert. A szertartás alatt valóságos hullává változott át... Később évek múlva megbékelve halt meg egy kolostorban.»

Ugyanennek a párizsi szerzetesnek egy másik személyes élményét az említett tanulmány szerzője így foglalta össze:

«Jelen voltam egyszer egy pszichometriai széánson. (A jelenlévők közül valaki kezébe kapja egy távollévő személy valamely holmiját, akit nem ismer és akkor felszólítják, hogy beszéljen az illetőről.) A médium olyan dolgokról kezdett el beszélni, melyeket nyilván nem ismert, s melyeket természetesen én sem ismertem... Erre nagyon megijedtem és magamban a következő imát mondtam el: Szűz Anyám, ha a Sátán műve ez, állítsd meg! Akkor a médium arcát elöntötte a vér, fulladozni kezdett, majd elájult. Amikor magához tért, így nyilatkozott: Fojtogatnak és észrevettem, hogy valaki, a kinek a rendelkezésére ez történt, feszülten figyelt és hallgatott. Ez az egyén komolyan állította, hogy képessége természetes adottság és semmiféle tudomása sincs arról, hogy közben valamiféle sátáni erőt kapna. Természetesen ő nem ismerhette a valóban végbeménő tényeket.»

«Megismétlem, — mondta még végül a szerzetespap — hogy a Sátán direkt megnyilatkozása manapság nagyon ritka, de az én tapasztalatom szerint létezik egy természetfölötti világ, amelyet mi nem észlelünk és amelyben nem is hiszünk kellőképpen... Az is igaz, hogy azoknak a jelenségeknek, melyekben a hiszékenyek ördögi beavatkozást látnak, nagyrésze orvosilag is megmagyarázható.»

Az említett cikk írója az anyaggyűjtés során megkérdezte P. Daniélou-t is, a párizsi Katolikus Egyetem Hittudományi Karának dékánját (akit azóta bíborosnak neveztek ki), aki a problémával kapcsolatban így nyilatkozott: «A kereszténység határozottan elveti a jó és egy vele szemben álló rossz öselvéről vallott dualisztikus tanítást. A lét önmagában, alapjában teljesen jó. A rossznak csak másodlagos, járulékos létezési módja lehet. A keresztény tanítás szerint a rossz nem jöhet Istentől, de a rossz nem származhatik egyedül az embertől sem. Az erkölcsi rossz esetében egy olyan lelki nyomorról van szó, amelytől mi saját erőnkkel nem tudnánk megszabadulni... Miért halt volna meg Krisztus, ha mi magunk is képesek lettünk volna legyőzni a gonoszt? Ezt egyedül Ő tehetette meg. Különben az a gonosz, aki Isten alatt és fölöttünk áll, nem lehet más, mint a bukott angyal... Az erkölcsi rosszat csak úgy tudjuk realizálni, ha figyelembe vesszük, hogy személy műve.»

VECSEY JÓZSEF

Szent László külföldi emlékei

Szüleinek (I. Béla és Rikeza lengyel hercegnő) lengyelországi számkivetése idején, 1041 táján született gyermekéről, a későbbi László királyról egyértelműen vallják életírói, hogy korának szellemét helyesen ismerte föl és uralkodói küldetését Egyháza és országa érdekében hiánytalanul töltötte be. Ő a keresztény lovagkirály mintaképe, aki nemcsak katonai erényeivel és testi erejével, de emelkedett valláserkölcsei felfogásával s gyakorlati hitéletével messze kimagaslott kortársai fölé. A magyar nép osztatlan szeretettel vette körül személyét.

Ő építette ki a szt. István-féle szervezetet és biztosította az ország belső rendjét. Az első szent király munkáját Erdélyben ő fejezte be, ezért tisztelik Erdély külön védőszentjeként. Szenttéavatása 1192-ben történt. Ünnepeül az Egyház a szent sírja fölnyitásának s ereklyéi fölemeltetésének napját, június 27-ét rendelte. Életében s halála után sok legenda fűződött nevéhez.

A keresztény művészetben szentünket páncél-vertezetben, koronával a fején, országalmával, joggal az egyik kézben s karddal vagy legtöbbször csatabárdal a másik kézben, ábrázolják, — így juttava kifejezésre a művészet eszközeivel uralkodásának irányelveit: a vallási és nemzeti eszmét. Ismeretes, hogy szent István és Imre hazai és külföldi ábrázolásai mellől szent László sem marad el, sőt tisztelete, különösen Nagy Lajos és Zsigmond uralkodása idején szent Istvánét meg is haladta. Nevének, uralkodói bölcsességének és erkölcsi nagyságának ismerete az ország határain túl csakhamar ismertté vált Európa többi népeinél is. Állam-szervezői, családpolitikai és honvédelmi okokon túlmenően, szt. Istvánhoz hasonlóan azon volt, hogy a nyugati, római szellemű keresztény kultúrát kedveltesse meg népével, hogy egyenrangú tagja lehessen a nyugati népközösségnek — amint ez a montecassinói apáthoz intézett leveléből is világosan kitűnik.

A lengyel nemzethez

a múlt sok, megszentelt s közös történeti emléke és kölcsönös rokonszenv fűzi népünket. A 14. században a magyar katolicizmus a hazai alapítású pálosrendet adta Lengyelországnak, majd később, mikor a török elpusztította a budaszentlőrinci központi kolostort, az idők viharai viszont megkímélték Czenstochowát, a híres Mária-kegyhelyet, a pálosrend legfőbb irányítása ide került át. Természetes volt, hogy a lengyelek Mária-kultuszának e legősibb helyén szellemi örökségnek számított a magyar hagyományok és emlékek tisztelete annál is inkább, mivel Martinuzzi Fráter György, a későbbi bíboros, esztergomi érsek és államférfi, szerze-

tes korában itt pálos perjel volt s a kolostornak mindig voltak magyar lakói is.

A Jansa Gora (Fényes Halom) kemény szikláira épült, várszerűen kiképzett kolostor és templom sok magyar vonatkozású emléke között, a templombejáratnál álló szt. István és Imre életnagyságú szobrai mellett szt. Lászlóé is helyet foglal.

A múltra való e kegyeletes visszaemlékezés kiegészül azzal, hogy XIV. Benedek pápa (1740-1758) a szentek kanonizációjáról kiadott apostoli levelében példaként említi, hogy Lengyelország fővárosa, Varsó a középkorban szent László királyt védőszentjeként tisztelte.

A horvát nemzet és egyház

történeti fejlődésében nagy szerep jutott szent Lászlónak. A szent király Ilona nővérének és a horvátok nagy részének hívására vonult 1091-ben Horvátországba és nyerte el annak trónját, koronáját. Előbb a szlavóniai, majd 1093-ban a zágrábi püspökséget alapította és ezt a kalocsai érsekség alá rendelte. Zágráb első katedrálisát szt. István király tiszteletére szentelték, de ezt a tatárok elpusztították. A szépfekvésű város ma is meglévő gótikus székesegyházának alapjait a 15. században rakták le s elkészülte után ezt is első királyunk tiszteletére szentelték és 28 oltárával az akkori Magyarország legnagyobb templomának tartották. Védőszentjeiként szűz Mária és szt. István mellett szt. Lászlót tisztelték. Így érthető, hogy horvát-szlavón földön a magyar szentek tisztelete elég korán elterjedt, különösen szt. Lászlóé — volt királyuké és két püspökségük alapítójáé — olyannyira, hogy a nevéhez kapcsolódó sok helységnevet, a tiszteletére épített plébániatemplomok és kápolnák nagy számát tekintve, kultusza még fölül is múlta szt. István királyét.

A zágrábi püspöki templom szt. László oltárát 1275-ben szentelték föl és abba szt. István király ereklyéjét is elhelyezték. A dóm kincstára szt. István királynak 1635-ből való ezüst mellszoborba foglalt fejereklyéjén kívül, őrzi a szent László palástjából varrt miseruhának a 11.-12. századból való nagyobb darabjait; a miseruha harangalakú volt, szövetének anyaga 11. századból való szicíliai arab-mustrás selyem és bár igen rossz állapotban maradt fön, kép-himzésében feltehetően szűz Máriát és szt. László alakját mutatja. Ez lenne a szent király legrégebbi ábrázolása.

A templom másik nagy értéke szent László karcsonjtjának egy, jobb kart mutató ereklyetartója. A kitűnő állapotban levő relikviárium ébenfa-talapatának feliratos ezüstlemezt két smaragd- és ultramarinkő diszíti. Szövege arról értesít, hogy az ereklyetartót —

a szent király jobbkarja megőrzésére — Znika János pétervárad apát, örkanonok 1690-ben készíttette.

A zágrábi érseki könyvtár több olyan, a 13. századtól kezdve készült kéziratot zsolozsma- és misekönyvet, majd Velencében és Németországban nyomtatott szertartáskönyvet őriz, amely a magyar szentek liturgiájának, kalendáriumának emlékeit idézi és becses anyagul szolgál a magyar vonatkozású liturgiátörténeti kutatásokhoz. Az egyik ilyen misekönyvet Lukács, zágrábi püspök költségén, 1511-ben velencei nyomda állította elő; címlapján magyar szentek csoportképét látjuk, szt. László páncélos-palástos alakjával, gallérján a felírással: S. Ladislaus R(ex) Hungariae. Koronát visel s alabárdot tart kezében.

Raguzában (Dubrovnik), a ferencesek templomában őrzik szt. László ereklyetartóját, szent királyunk jobb karcsonjtjával. A relikviárium vert és vésett diszítésű ezüst kar, középen kis ablakkal. A ferencesek stagnói, hercegovinai és boszniai határszéli kolostoraiban tartották az ereklyét őrízük alatt s amikor a 18. sz. végén a stagnói zárda megszűnt, innen kerülhetett a boszniai rendtartomány raguzai házába, a városnak a magyar szentek tiszteletében amúgyis fontos szerepe miatt. Még a stagnói kolostor leltárában szerepel az ereklyetartó, amelynek talapatát — szt. László vitézségére utalóan — a bibliai Sámsonnak az oroszslánnal vívott küzdelmét ábrázoló vert dombormű diszíti. A munka a 14. századból való.

A dalmát kikötőváros Nagy Lajos királyunk idejében került magyar fennhatóság alá s így maradt a török időkig. Műkincsekben gazdag székesegyháza még most is őrzi Nagy Lajos ajándékként szt. István király ereklyetartóját. A dóm kincstárában szt. Lászlónak is van ereklyéje: egyik lábszarcsonjtja, amelyet lábat formáló ezüst ereklyetartó foglal magában.

Svájc területén

két, szent László emlékről van tudomásunk. A *berni* történelmi múzeum egyik nagyértékű darabja III. Endre magyar király házioltára a 13. századból. Ha a zágrábi miseruha csak valószínűen utal szt. Lászlóra, akkor a szent királynak időrendben következő, de már nevével is ellátott s művészien kidolgozott miniatűr-képét utolsó árpádházi királyunknak ez az 1253 és 1296 között készült kétrétű házioltára (diptichon) őrizte meg. A gótikus oltárlapok két belső felületét aranyozott ezüstlemez borítja, pompás ötvösmunka- és igen gazdag drágakő és gyöngydiszítéssel. Mindkét tábla 23 kisebb-nagyobb ke-retre oszlik, a foglalatokban pergamenre festett s kristálylapokkal fedett miniatűrképek Máriát és a szenteket ábrázolják, akiknek sorában előkelő hely jutott árpádházi szentjeinknek. A jobb szárny felső szélén István király és Imre, illetve Erzsébet mellett László

Amerikában is véges az élet

Nukleáris korszakunk emberének egész élete, különösen Amerikában, a pénz és egyéb földi javak megszerzésének jegyében folyik, egyre fokozódó tempóban, megállás nélkül. De egyszer mégis csak megáll, mégpedig véglegesen, örökre. Ezzel kénytelen-kelletlen számolniuk kell az életet habzsoló amerikaiaknak is. Tudomásul veszik hát az örök emberi sorsot, a maguk amerikai módján. Hogyan állnak szemben az elmúlással, — erről szól ez a kis beszámoló.

Minden amerikai városban jól jövedelmező vállalat a «Funeral Home», azaz «Temetkezési Otthon» intézménye. Mint a nevében szereplő «otthon» szó is mutatja, ez a többé-kevésbé díszes külsejű, fákkal-bokrokkal ékesített épület inkább úri otthonhoz hasonlít, mint ravatalozóhoz. Semmi sem utal benne a gyász komorságára, a fekete szín teljesen száműzve van a szalonszerűen berendezett, virágzó növényekkel vonzóvá tett, napfényes helyiségből.

Mert több helyiségből áll a Funeral Home. Központja természetesen a halott elhelyezésére szolgáló terem, de abban nyoma sincs európai értelemben vett, középen álló, magas ravatalnak. Ehelyett a fal mellé helyezett alacsony kereveten fekszik a halott, színes drapériákkal ügyesen elfedett koporsóban, mintha délutáni sziesztaját végezné szépen berendezett szobájában.

A Funeral Home jólfészült, feketeruhás, halkszavú alkalmazottai mindent kifogástalanul előkészítenek. A halottat jól felszerelt laboratóriumokban nagy gonddal kikészítik, kívánatra be is balsamozzák. A holt nőre legszebb ruháját adják, arcát üdére kifestik, ajkát kirúszozák, felékszerzik, és ha életében szemüveget viselt, azt is szemére illesztik. A koporsóba féldoldalt heverő helyzetbe fektetik s így helyezik el a szalonban, virágok közé, legcsekélyebb utalás nélkül a gyászra.

Ez a kép tárul a belépők elé. Az elhunyt nem költözött még el az élők világából, tehát még vonatkoznak rá az élők törvényei. A belépők felé fordulva fogadja látogatóit, csak éppen beszélgetni nem tud velük...

Ez azonban nem zavarja a látogatókat. Elegánsan kiöltözve, fesztelenül társalognak mindenről, csak a Végről nem, mert arról amerikai jó társaságban nem illik beszélni. Talán meg sem látják a kifestett halott «élővé varázsol» arcán azt, amit az

európai szem rögtön meglát: éppen a természetellenes kifestés folytán fokozottan megjelenő jeleit a halotti merevségnek, bár a «funeral director» igyekszik minél teljesebben kielégíteni ügyfeleit...

A hozzátartozók a szomszédos, többnyire pazarul berendezett szalonban gyűlnek össze, partyra öltözöttek, mert gyászruhának természetesen nyoma sincs. Ott teljes kényelem várja őket, kávé-teát, frissítő italokat és apró süteményeket szolgál fel a nesztelen lépésű személyzet.

Némileg különbözik ettől az egyházak ravatalozója. Sok katolikus templomhoz csatlakozik egy-egy ravatalozó helyiség, mely közvetlenül a templom hajójába nyílik. Ennek berendezése egyszerűbb, komolyabb, mint a Funeral Home-oké, de a fekete szín innen is száműzve van.

Következik a temetés. A Funeral Home hatalmas halottszállító autója elindul a temető felé, nyomában a kísérők autóinak sora, mind égő reflektorokkal, — ez a jele a temetési menetnek.

A behantolt sír fölé Amerikában nem emelnek sírdombot. A feliratos bronztáblát a talaj szintjén, vízszintesen helyezik el. Ezzel végérvényesen lezárult az elhunyt személy földi élete, kilépett az élők továbbrohánandó világából. Ezért nincs is temetőkultusz. Az élőknek nincs idejük halottaik meglátogatására.

Az amerikai üzleti szellem azonban megtalálja a maga profitját a temetőben is. Erről az Európában ismeretlen vállalkozásról is szólnom kell.

Mindenekelőtt a szomorú csengésű temető, azaz cemetery helyett szebben hangzó nevet adtak a holtak birodalmának. Memorial Parknak nevezték el és ellátták mindennel, ami vonzóvá teheti a parkká átvedlett temetőt. Legismertebb a délcaliforniai Glendale mellett lévő, több hektáryi kiterjedésű «Forest Lawn Memorial Park», melyet egy dúsgazdag vállalat létesített a második világháború után a lakatlan, dimbes-dombos területen.

A vállalkozók, tagadhatatlan ötletességgel, valóságos paradicsommá alakították át a vad, kietlen területet. Fásítottak, gypesítettek, romantikus tavat létesítettek, melynek vizén hattyúk úszkálnak, és virágzó bokrokat ültettek mindenfelé. De mindez csak keretül szolgál a művészet alkotásaihoz. Az óriási parkban elszórva szépen megépített kápolnákat emeltek, vallásfelekezet nélkül mindenkinek, aki oda belép rövid imára. Szép környezetben elhelyezték továbbá a szobrászat világhírű alkotásainak pontos másolatait, köztük a Milói Vénuszt, Michelangelo Dávidját (carrarai márványból, eredeti méretben!), Donatello Szt. Györgyét stb. Az összkép sokkal inkább egy hatalmas szabadtéri múzeumra, mint temetőre emlékeztet. Az elhamvasztottak urnáit tartalmazó hatalmas columbariumban nagy festők műveinek művészi másolatai láthatók.

Fontos szerepet kap Forest Lawnban a zene is. Mindenfelé hangszórók rejtőznek a bokrok között, belőlük halk zene hangzik

reggeltől estig. Nem gyászénekek, hanem az élet örömeit zengő dallamok: Grieg «Ich liebe dich»-je, Beethoven «Isten dicsősége», Schubert «Ave Maria»-ja és hasonlók. Ez a szinte éteri zene a park minden zugát betölti és teljessé teszi a derűsen méla méla hangulatot.

De mindez még nem elég. Az amerikai lélek megkívánja, hogy büszke hazája még a temetőben is olyat nyújtson, amilyen nincs több és különb sehol a világon.

Erről is gondoskodtak a dollármilliókat nem sajnáló vállalkozók. Különálló, hatalmas épületben felállították a világ legnagyobb méretű olajfestményét, Jan Styka lengyel festőnek «Keresztrefeszítés»-ét, melynek teljes hossza kb. 65 méter, magassága pedig 15 méter. A megrázóan drámai kompozíció a nagy lengyel művésznek főműve. Állandóan seregnyi látogatója van.

Ennyi látóival közt a Memorial Park állandóan nagyszámú látogatója el is felejtí, hogy a holtak honában jár, hiszen minden az életre, az élet örömeire és szépségeire emlékezteti. A holtaknak meg ugyanis mindegy, ők békésen nyugosznak méregdrágán vásárolt, szűk sírhelyükön. Mert a milliós befektetés milliós hasznot hoz a Memorial Park Association-nak.

Talán profanizálásnak látszik, de meg kell itt emlékeznünk egy jellegzetesen amerikai létesítményről: a kutyatemetőről is, mert ott bezzeg virágzik a temető-kultusz.

Egy példa: Los Angelesben a kutyatemető benn a városban, mint bekerített park kapott helyet. A belépőt magas talapzatra helyezett kutya-szobor fogadja, «Hú barátainknak»-felirattal.

És köröskörül ott sorakoznak a kimúlt kedvencek síremlékei, névvel, dátummal és búcsúszavakkal: «Buckynak, a mi kis tündéreknek», «Mindig rád gondolunk, édes Mizzynek» stb. A kutyasírokon itt-ott kereszt is látható, sőt Szűz Mária- és Szent Antal-szobor is... És rengeteg virág. Mert a kutyatemetőnek több a látogatója, mint embertársaink nyugóhelyének.

Különösen Karácsony felé népesül be a kutyák-macskák temetője. Az elhullott állatok gazdái feldíszített karácsonyfát állítanak kedvencük sírjára és melléje teszik egykori játékszereiket is: labdát, mackót vagy egyebet. Komor arccal állnak a drága lény sírja mellett, talán még imádkoznak is, ha egyáltalán tudnak imádkozni. Azután beszállnak óriási luxus-Cadillacjukba és szívükben mély gyásszal hazarobognak Beverly Hills-i palotájukba.

Mert a kutyatemető is üzleti vállalkozás. Az apró sírhelyek méregdrágába kerülnek, de a gazdag amerikai, aki szegény embertársának öt centet sem adna, kutyája sírhelyéért gondolkodás nélkül fizeti le a súlyos dollárokat.

Egy kis, európai lelkünkben fakadó, belső émelgyéssel lépünk ki a kutyatemetőtől az utcára.

BÍRÓ BÉLA

kapott helyet. A lovagkirály magatartásában és arcában a miniatűrű festője — aki magyar udvarban dolgozó velencei művész és ötvösmester lehetett — az érett hősiességet hangsúlyozta.

A 15. századból való *Basel városa* régi karthausi kolostortemplomának egy színes üvegablaka, amely szt. Lászlót koronával a fején, vértetben és az Árpád-ház címerpajzsával mutatja be.

(Folytatjuk)

CSER-PALKOVITS ISTVÁN

Mindszenty bíboros újra az Egyesült Államokban

Mindszenty József bíboros május 6-án indult el Bécsből északamerikai lelképásztori útjára, amelyen munkatársunk, Dr. Harangozó Ferenc is kíséretében tartózkodik. Így olvasóinknak helyszíni tájékoztatást tudunk nyújtani a bíboros megérkezéséről és azokról az ünnepekről és fogadásokról, amelyek megérkezése után az első héten történtek.

New York, 1974 május 7.

Hűvös májusi korareggel. Egy Riverdal-i modern lelkigyakorlatos ház ablakánál állok. Alattam a Hudson folyó. Impozáns, nyugodt tükrű. Egy-két fehér sirály légvitorlázik most éppen felette. A Duna lehetne ilyen valahol Visegrádnál, ha a túlsó part nem lenne olyan meredek és sziklás. Csak gyéren borítják koralevelű fák... Tegnap estefelé a Kennedy reptérről ide erre a csendes helyre kísérté Mindszenty József magyar hercegprímást Cooke new-yorki bíboros-érsek.

A KLM gépén érkezett d. u. 4.10-kor. Hivatalos fogadás nem volt. Csak Cooke érsek fogadta és sok pap, kínai, lengyel, litván, magyar... Meg a magyarok. Sok kis és nagy magyar cserkész... Férfiak, lányok, asszonyok. (Transparensek) Fölrítozott táblák: «Éljen Mindszenty Magyarország hercegprímása!» Fénykép: a primás a kiszabadítás után szabadságharcosoktól körülveve. Olvasom az írást: «A harcot mindvégig folytatjuk!»

New York érseke röviden üdvözlí: «Szeretettel köszöntöm Amerika földjén az Egyház és népe nagy harcosát és hű fiát, aki azért jött el, hogy lelket és hitet öntsön sok száműzött emberbe.» A primás angol nyelven válaszol: «Tavaly ősszel megígértem, hogy eljövök az USA-ba. Igéretemet, hogy köszönetet mondok az amerikai népnek, egyházi és világi vezetőinek a sok jóért, amiben honfitársaimat és engem részesítettek, beváltottam... Csak a békét akarom szolgálni a népek között. De azt a békét, amely az emberi jogok tiszteletben tartásán épül fel. Mert a másik «béke» burkolt, vagy nyílt elnyomás.»

Mikor a magyar bíboros kíséretével a kijárat felé indult, valaki elkezdte az ősi éneket: «Boldog Asszony anyánk...» A nagy érkezési csarnok visszhangzott a tömeg énekétől: «Magyarországról, édes hazánkról...» Egy magyarruhás kislányt emeltek át az elválasztó rácson. Kis kezében piros rózsacsokor. Csak néz-néz nagy sötét szemével és nem tud semmit sem szólni... Több kéz simogatja a haját, Cooke érsek fogja remegő kis kezét... Aztán a magyar himnuszt énekli a tömeg. A sok érkező légi utas nézi, nem érti, mi van... «Mert mi is azon sírni való, hogy a ménes ott legerget, valahol a csárda mellett, csárda mellett.»

Mindszenty bíboros Úr amerikai útját a februári pápai döntés után bizonyos aggodás előzte meg. Még közvetlen környezetében is voltak, akik azt gondolták, hogy nagyon rövidre kell szabni, vagy el kell halasztani. Viszont a legtöbben, pont a fiatalok, azt mondták: Pont most kell menni. A magyar nép miatt is és a magyar hercegprímás miatt is. Mert ő függetlenül attól, hogy tényleges, vagy már nem tényleges esztergomi érsek, ugyanaz a magyarok szemében: Mindszenty a haza és az Egyház szabadságának, a magyar függetlenségnek rettenthetetlen harcosa, aki akkor, amikor a magyar népet mindenki cserben hagyta, mert és tudott vezére lenni, aztán rabsorsában a szenvedésében osztozni.

Az utóbbiaknak lett igazuk. Mindszentyt ugyanaz a magyar nép várta itt Amerikában most is. Talán még szenvedélyesebb ragaszkodással, mint azelőtt, a rajta esett sérelem miatt.

Ilyen előzmények után érkezett meg Mindszenty hercegprímás a new-yorki Kenedy-airportra. Friss, szinte fürge az események és a hosszú repülőút ellenére. Olyan jó, hogy eljött, olyan jó, hogy köztünk lesz most hetekig, hónapokig.

Az elkerítőrács mögül asszonyok, lányok piros és fehér székfűt szórtak a lába elé... Milyen jó, hogy az egyszerű szív és a szeretet minden akadályt legyőz! — Fölszabadultan sóhajtottunk fel: minden jól lesz.

A primást a rendezőség nagyon helyesen nem a piszkos és füstös városban helyezte el, hanem a Riverdal-en, egy nagy parkban fekvő lelkigyakorlatos házban, közvetlen a hatalmas Hudson-folyó partján. A hely, a fák, a nagy víz annyira az esztergomi Dunapartot juttatják az eszünkbe, hogy egy pillantásra meg kell állni és csak nézni.

A new-yorki érsek az épülethez kísérté és a hercegprímás kicsi kíséretével meg a biztonságára ügyelő két rendőrrel magára maradt.

Az első sajtófogadás

Másnap a déli órákban a Mindszenty-memoár amerikai kiadója, MacMilan sajtófogadást rendezett. Vagy 30 újságíró jelent meg. Előtte 19 kérdést intéztek a hercegprímáshoz, útjának céljáról. Viszonyáról a Vatikánhoz, a magyar püspöki karhoz, a magyar emigrációhoz, a memoárokról

Az újságírók közben más kérdéseket

is tettek fel; ellenvetéseket is. Érdekesebb kérdések: Mi a véleménye Mindszenty bíborosnak az Egyház ún. enyhülési politikájáról Kelettel? — A bíboros helyesebbnek tartja az Egyház keleti politikája helyett a Vatikán keleti politikáját említeni. Szerinte ez a politika nem lehet eredményes egy istentelen, embertelen féll szemben, amely eddig nem tartott be nemzetközi egyezményeket és a vasfüggöny mögött hatalmas területeket tart rabszolgaságban. Arra a kérdésre, hogy mikor kezdte el írni a memoárjait, azt válaszolta: «Már 1949-ben a börtönben. De mindig újra kellett kezdenem, mert mindig elkobozták tőlem.» A memoárok és a Szentatyával kapcsolatban a bíboros elmondta, hogy az első kötetet, amennyire kész volt még a múlt évben bemutatta a Szentatyának, aki köszönetet mondott azért, hogy élete sorsát közölte vele. Nem talált semmi kivetni valót abban. Később csak a publikálás időszerezésével kapcsolatban voltak aggályai. A kérdésre, hogy mi volt a pápa érve a megfosztással kapcsolatban, elmondotta Mindszenty, hogy a pápai határozatot a döntést megelőzően hosszabb levelezés előzte meg a Szentatyá és közte. A megokolás az volt, hogy az esztergomi érseki szék már 25 éve üres, a hívek főpásztor nélkül vannak és a Szentszéknek most volna olyan valakije, akinek a személyében ő is beleegyeznek.

Ezt az érvelést Mindszenty az otthoni helyzet világos ismeretében nem fogadhatta el. Otthon az Egyház nem szabad. Az esztergomi érseki szék betöltése Mindszenty félreállításával pont elfogatása 25 éves évfordulóján a regime machinációit erősítene, a békepapok álláspontját igazolná, a hű papokat és világiakat végleg elkeserítene, hogy most már a Szentszék és Mindszenty is cserben hagyta őket... Egyetlen magyar katolikus sorsa Mindszenty letételével nem javulna, csak még kiszolgáltatottabb lenne a magyar Egyház...

Egyébként nem Mindszenty az oka, hogy üres de facto az esztergomi érseki szék. Ennek azok az okai, akik 25 évvel ezelőtt börtönbe vetették és akik ma is börtönben tartják a magyar Egyházat. A bíboros lelkiismerete tiltakozik az ellen, hogy ennek az erőszaknak a saját beleegyezésével további szabad folylást engedjen.

Arra a kérdésre, hogy nem fél-e attól, hogy a memoárok megjelenése után támadásnak lesz kitéve, azt válaszolta, hogy megszokta: hogy támadják őt, éppen úgy, mint az Egyházat.

Hogy politizálással vádolnak, az sem lep meg. Az istentelen kommunista rendszernek minden politika, ami a vallást hirdeti és erősíti; még a «Miatyánk» is, a tízparancsolat hirdetése is.

Arra a kérdésre, hogy mi a célja emlékirataival, azt válaszolta, hogy megírja saját magáról az igazságot. Annyit támdták egy negyed század óta személyemet, munkámat... Annyi téves hírt, annyi rágalmat közölt a rendszer ott-hon és világszerte rólam, míg én némaságra voltam kárhozhatóva a börtönben és a követségen a félbörtönben, hogy most el kell mondanom végre magamról az igazat. Erre joga van egy bíborosnak is. A dolgok otthoni állása mellett pedig kötelességem is nyilatkozni népem és annak történelme előtt.

A hercegprímás úr környezete a jelen helyzetben egy kicsit aggódott a sajtóértekezlet miatt. Kellemesen csalódtak. Az atmoszféra végig nyílt és barátságos volt. A kérdések tárgyilagosak és soha nem kihívóak. A tónus a baloldali sajtó részéről is mindig tiszteletteljes.

Délután Mindszenty bíboros meglátogatta az Amerikai Magyar Egyesület házát, ahol Acsai elnök üdvözölte. Aztán a new-yorki református magyar gyülekezetet látogatta meg. Utána a görögkatolikust és a new-yorki Szent István magyar egyházközséget. A kat. templomokban szentségi áldást adott, a református gyülekezetben pedig a testvéri magyar egyházakat üdvözölte keresetlen szívből jövő szavakkal.

Fairfield, Norwalk, 1974 május 8.

Amit inkább előre megérezünk, mint tudunk, a 82 éves bíboros útja diadalút lett. A magyar hívek könnyes szemmel fogadták. A gyönyörű májusi verőfényben öröm és boldogság mosolygott az arcokon, hogy köztünk van, hogy jól van... Szavait itták mint a száraz hazai föld a májusi esőt. Gyermekeiket hozták, hogy áldja meg őket és legszívesebben ki se engedték volna többé a körükből. A szemekben mindenütt kigyúlt a reménység: jó lesz majd megint minden, nincs elveszve a haza...

Meglepő az angol hívek lelkesedése is. Nem volt szándéka a bíboros urnak ünnepeltetni magát. De spontán jött. A város határában várták a város vezetői Fairfielden, Norwalkban, Yorkersben. A polgármesterek a város aranykulcsát hozták eléje. A templom mellett emlékfát ültettek Mindszenty emlékére, Mindszenty-nap került bele a város ünnepnapjai sorába...

Rendőrök, magas tisztviselők csókolták pásztorgyűrűjét és állították meg: «Én is katolikus vagyok, áldjon meg!» — és egyenruhában az utcán térdeltek le áldásra.

Az újságok mindenhol képekben is hozták a látogatást. 7 rádióállomás, televízió közöl esténként híreket.

Mindszenty alakja él a nyugati világ szívében. Élete, szenvedése valóban szimbólum lett, amit kitörölni már nem lehet. — Olyan jó ezt tapasztalni, látni, tudni nap-nap után!

Csodálatos milyen szellemi és fizikai energiával végzi ezt a fiatal embert is kimerítő utat 82 évvel és annyi megpróbáltatással a vállán. Csak a kegyelem ereje, és a kiválasztottságé képe-sítheti erre.

DR. HARANGOZÓ FERENC

SZENÁTOROK UDVOZOLTÉK A BÍBOROST

Washingtonban 14 szenátor emelkedett szólásra és egymás után adtak hangot azon meggyőződésüknek, hogy Mindszenty József bíboros személye a szabadság szimbóluma.

Robert Humphrey, Minnesota állam szenátora, a korábbi alelnök ezeket mondotta: Bebörtönzésének éveivel, majd ezt követő száműzetésével Mindszenty bíboros az egyéni szabadságba vetett hite mellett tett tanúságot, valamint a népek önrendelkezésének elvéért hozott áldozatot.

Mindszenty bíboros a vallási függetlenség szimbóluma, szemben a politikai elnyomással.

Vance Hardtke, Indiana állam demokrata párti szenátora szerint, ha a világ valóban a béke felé vezető úton halad, úgy azt jelentős részben Mindszenty József bíborosnak köszönheti. Negyed évszázaddal ezelőtt ő volt az, aki felrázta a világot és rádöbbenette a népeket arra, hogy saját ügyeik mellett a világ folyásával is törődniük kell. Mindszenty bíboros letartóztatása, pere és elítélése — mondotta Hardtke szenátor — a nyugat nemzeteit egységbe tömörítette.

Henry Jackson, demokrata párti szenátor szerint a zsarnokság elleni harcnak nem volt bátrabb harcosa, Mindszenty bíborosnál.

Javits newyorki, Percy illinoiszi szenátor, Tower texasi, Dole kansasi, és még szenátorok hosszú sora, méltatta Mindszenty József bíborost a szenátusban, a hét elején. (M. E.)

«HAZÁNKAT A KERESZTJE MIATT SZERETTÜK»

(Mindszenty József bíboros beszéde a newyorki Magyar Ház-ban, 1974 május 7-én.)

Amilyen örömmel érkezem mindennél a magyar körökbe, szerteszét a világon, ahol magyarok laknak, többen vagy kevesebben, de mindenesetre szét-szórtan az egész világon, éppen olyan örömmel jöttem ide. Sőt, talán fokozott örömmel, mert hiszen itt nem egy századbeli magyarok vannak, hanem leszármazottként immár két évszázadnak a magyarjai élnek az Egyesült Államoknak ezen a területén.

Amikor a kiegyezés megtörtént, a hetvenes években, — megindult a kivándorlás Kanada felé és az Egyesült Államok felé. Az az ötven esztendő, amit kaptunk a kiegyezés idejével, hosszú századok óta ritka pihenő ideje volt a magyarságnak. Azonban voltak akkor hibák is magyar földön, mint minden korszakban, amikor egy-egy tévely elhatalmasodik az emberek között. Ezt nekünk nem kell magyaroznunk, mostani élőknek. A liberálisizmus akkor volt a magyar földön, de Európa széles mezőnyein is, uralkodó. És abban volt sok könnyelműség, mint minden tévelyben van könnyelműség, és volt abban sok nemtörődömség. Például a jobbagyságot felszabadítottuk (ideje volt már: más nemzetek meg is előztek bennünket), de magyarhont, a jobbagyok utódait nem készítettük fel az önálló életre. Ez aztán érezte hatását, nemcsak az új kisgazda elemnél, de az összes társadalmi osztályoknál.

A második baj az volt, hogy nem teremtettük meg a törvényes kamatlábat a magyar országgyűlésen egész a nyolcvanas évekig, és emiatt a magyar nép elszegényedett, ennek a következményei miatt: nemcsak szegényedett, de ebből lett a kivándorlás is, és azután több minden, amit itt én felsorolni nem szándékozom. Mi azonban kegyelettel gondolunk azokra a 19. századi kivándorlókra, akik azelőtt más hazát nem ismertek és ott kellett hagyniok a saját hazájukat. Mennyi gond, mennyi gyötörődés, mennyi visszavágyó sóhaj volt a lelkükben mindaddig, amíg sírjukba nem hullottak! Gondoljunk rájuk és ami erényt ők gyakoroltak, azt ránk hagyták végrendeletileg, akik most vagyunk itt a nem magyar földön. Tanultunk tőlük hitet, tanultunk tőlük történelmi hagyományt. A szívük haza-haza járt és hűek voltak hazájukhoz. És a magyarból ott nem lett nemzetközi; itt sem lett az, hanem igyekezett magyar-nak megmaradni. Bár voltak lehullások, akik kiestek a magyar népből — nem valami új tannak a rabjaiként, csak hát nehéz volt a találkozás a nagyvilággal, mert erre sem voltak ők felkészülve.

Örülök, hogy egy újabb nemzedékkel találkozhatom most itt, és megemlegethetem előttük a régi nemzedéket itt Amerika földjén, és figyelmeztethetem a mostaniakat arra, legyenek hűek hitükhöz, a Jézus Krisztusnak a tanításához és megváltásához, és legyenek annál ragaszkodóbbak a magyar hazához, minél mostohább, minél kegyetlenebb a sorsa a magyar hazának. Őrizzék meg, hiszen mi a hazát sose a boldogságáért szerettük, hanem legtöbbször a keresztje alatt szerettük a hazánkat.

Ezzel a gondolattal adom én a kért áldást kedves mindnyájukra, nem csak a jelenlétűkre, de az otthoniakra is, a családtagokra, és kérem, vigyék el az összes magyaroknak az áldásomat.

Események és közlemények

MINDSZENTY JÓZSEF ESZTERGOMI
ÉRSEK, BÍBOROS BÉRMAÚTJA
STUTTGARTBAN

Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország primása 1974 június 30-án Stuttgartban, a St. Eberhardskirche-ben, Königstr. 7. magyar gyermekeket bérmál. A főpapi szentmise d. e. 10 órakor kezdődik.

Délután a Bíboros találkozik még a bérmáltakkal, szüleikkel, bérmaszüleikkel és a vele beszélni óhajtó magyarokkal: Stuttgart 1, Berlinerpl. 1, «Liederhalle» Mozartsaal, 16 órakor.

Mindkét találkozóra meghívjuk honfitársainkat. A délutáni találkozón rövid kultúrprogram is lesz.

Az Eberhardskirche befogadóképessége kb. 2.300 személy és a «Liederhalle» Mozartsaal-ban 850 ember részére van ülőhely. Kérjük honfitársainkat, hogy a főpapi mise előtt és a délutáni program előtt is *negyed órával* előbb foglaljanak helyet. Szíves figyelmükbe ajánljuk a parkolási nehézségeket is mindkét helyen: ezt is vegyék számításba.

A bérmálandókat kérjük, hogy mindkét esetben félórával előbb jöjjenek szüleikkel és bérmaszüleikkel.

P. SZÓKE JÁNOS

MSGR. DR. ÁDÁM GYORGY
Nyugatnémetországi Katolikus Fő-
lelkész bajor állami kitüntetése

«Államérem szociális érdeméért» (Staatsmedaille für soziale Verdienste) a hivatalos neve annak az aranyéremnek, amit Dr. Fritz Pirkl, bajor szociális miniszter nyújtott át április 24-én, ünnepélyes keretek közt 29 személynek, köztük a nyugatnémetországi magyar katolikus főlelkésznek, Msgr. Dr. Ádám Györgynek. A kitüntetéssel a bajor kormány elismerését fejezi ki Ádám főlelkésznek a Kastl-i magyar gimnázium, a müncheni Paulinum diákokthon és a Haus der Begegnung létrehozása és fenntartása terén kifejtett munkájáért. A nyugatnémetországi és általában a szabad világban élő külföldi magyarok, akiknek kapcsolata van az említett intézményekkel, örömmel veszik tudomásul a magas kitüntetést és Isten áldását kérik a magyar menekülteket befogadó népekre és vezetőikre, hogy az egymással való barátságot a kölcsönös megértés és megbecsülés szellemében ápolják és erősítsék.

Böjti kenyér néven ismerik a berni magyarok a svájci katolikusok Fastenopfer gyűjtését. De nem csak ismerik, hanem 650.— Sfr.-kal vettek részt idén az akcióban.

† UZONYI ISTVÁN

Csaknem 63 évig dobogott a szíve. Ritka szív volt az. Ő maga nem volt se nő, se hangos, se egészséges, se erős, se magas. Finom ember volt. Páratlan, amit tett és hogy hogyan tett. Nyugodt volt, de mindig tervezett és tett, de úgy, hogy alig vettük észre. A négy év előtti erdélyi árvízkarosultak megsegítésében nőtt igazán nagygyá. Ő is onnan származott. Naivnak tűnt terveiből több százezer DM értékű valóság lett. Több ezer családnak kis enyhülést jelentő oázis. Járt a szétszórtságban élő magyarokat. Nem várt hívásra. Városa öregotthonában nem volt szabad istentiszteletet tartani. Írt pár levelet és harag nélkül megoldódott a probléma, amiről több tízezrek tudtak, de nem gondoskodtak és nem cselekedtek. Egy kis szívéhez nőtt kislány hívta fel késő este 30 km távolságból, hogy egyedül van és fél. Mit csinált Pista Bácsi? Kocsiba ült és... az az éjszaka vagy 3 órával rövidebb lett és?... Hányan csinálták volna meg ezt? A Maros mellől írták, hogy még mindig nincsen tenyészállatuk. Soha nem volt agronómus, de az ő «hibájából» kaptak három értékes példányt.

Nagy demokrata volt, a Biblia szakértője. A tesvérgyilkos Káin védekezhetett. Vajon öröze vagyok testvéremnek?

Kedves Pista! E sorokkal egy kopjafát akartunk állítani a wolfenbütteni temetőben domborodó sírod fölé. Nagy életművész voltál. Úgy kerested egyszerre az Istent és az embert, hogy nem lehetett észrevenni. Csak a harag, a gyűlölet, s az önzés volt volt számodra ismeretlen. De teljesen. Igen, öröze vagy testvérednek. Így találtad meg az élet és a teremtés célját. Érdemes volt?

A. N.

AGGASZTÓ VATIKÁNI KELETI POLITIKA

Seper bíboros, a Hittani Kongregáció prefektusa Varsóba érkezett. Bengsch bíboros, berlini püspök Rómába utazott. Wisinszky bíboros, lengyel primás első ízben méltatja nyilvánosan a kommunista egyházüldözésben helyüket jól megálló főpapokat és felteszi a kérdést: mit eredményezett eddig a Vatikán keleti politikája? Olsovsky lengyel külügyminiszter Londonban kijelentette: minden oka megvan rá, hogy Varsó és a Vatikán viszonyában a közeli jövőben kézzelfogható eredményt várjon.

A GENFI MAGYAR ISKOLA

Évzáró ünnepe vasárnap, május 19-én volt. A rendkívülien szépen sikerült ünnepség műsorának keretében a genfi magyar gyermekek szavalatokkal, nép-

dalokkal, táncszámokkal, valamint Petőfi «János Vitéz»-ének az előadásával szerepeltek és köszöntötték az édesanyákat. — Köszönet a gyermekek buzgóságának, és főképpen a tanári karnak: Mme Pósfay, Mme Vargha, Mme Dagon-Kiss és Mme Molnár-nak, akik fáradságot nem ismerve szentelték idejüket a szép magyar ügynek. (P. R. L.)

KOSZONETNYILVÁNÍTÁS

Gorondy-Novák Judit, a Zürichben megoprált magyar kislány ezúton köszöni meg mindazoknak a jótévedőknek, magánosoknak és egyesületeknek, akik a kórházi operációs költségekhez segítséget nyújtottak és levelekkel, küldeményekkel elhalmozták.

A jó Isten áldja meg a jótévedőket!

A Magyar Cserkészszövetség európai kerülete ezúton köszöni meg a jótévedőknek adományait a kislány számára.

Mivel minden kiadást sikerült fedezni, a gyűjtést befejezettnek nyilvánítjuk.

IMÁDKOZÓ MAGYAROK

nehéz időkben mindig Nagyasszonyunkhoz folyamodtak. Gyülekezzünk mi is hatalmas Pártfogónk, szerető Anyánk körül! Ő eszközölje ki a megpróbáltatott magyar népnek a belső és külső békét.

Miden hónap második szerdáján a bécsi magyarok engesztelő

Rózsafűzér ájtatosságát

tartanak a magyar templomban (Singer-Strasse). Rózsafűzér és szentbeszéd után szentségi áldás lesz. Befejezésül átmennek a

Pócsi Mária kegykép

elé a Stephansdom-ba csendes imára. Aki teheti, jelenjen meg.

Május 8-án mintegy 30 hívó vett részt az engesztelő Rózsafűzér ájtatosságon. Megható volt a záró ájtatosság a bécsi Stephansdom-ban a Pócsi Mária kegyképe előtt.

A MAGYAR PAX ROMANA 16. KONGRESSZUSA

München közelében, Freisingben tartotta a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom (KMEM) hagyományos tavaszi kongresszusát a húsvét utáni héten, április 15. és 21. között. Tizenkét európai országból — köztük Jugoszláviából — mintegy 130 diák és értelmiségi vett részt a hatnapos találkozón.

A kongresszus központi témája — «Ember és családja: hogyan érünk egyénné, fejlődünk társas lényvé, leszünk Isten barátai?» — négy előadásban, munkacsoport-vitákban és Békés Gellért bencés professzor homiláiban bontakozott ki.

A magyar kereszténység 1000 éves jubileuma

Bécsben szép és felemelő ünnepélyt tartottak a magyarok az ausztriai Szent István Jubileumi Bizottság rendezésében.

Május 18-án a Pálffy Palotában díszelőadás volt. A palota Figaro-terme kicsinek bizonyult a megjelentek befogadására. 5 órakor Dr. Gianone Tibor, a Bécsi Magyar Egyházközség elnöke, köszöntötte kedves szavaival a megjelenteket.

A cserkészek vidám és üde frissességgel énekelt népdalai (Kodály feldolgozásában és Csipkó László cst. vezetésével) nyitották meg az ünnepélyt. Németh László cserkész segédtsízt szavaltta Arany János István király c. versét. Majd regósének következett István királyról, amely még hosszú ideig zengett fülünkben megnyerő dallamával. A cserkészek, Padányi Erzsébet cspk. vezetésével, ezúttal is tanúságot tettek jó munkájukról. A «Mikepércsi csárdás»-t az Európa-Club táncosainak meg is kellett ismételni a közönség kívánságára és örömeire.

Az ünnepély kiemelkedő pontja Dr. Közi-Horváth József vetített képes előadása volt 'Szent István, első királyunk' címmel. Az előadó megnyerő, kedves modorával és szép nyelvezetével köszöntötte hallgatóit: «Örömmel látom, milyen nagy számban jöttek el nemcsak a múlt, hanem a jövő is; az ifjúság, mégpedig aktív formában. Hála Istennek, ezen a téren a magyar emigráció egyedül áll, mert van ifjúságunk. Az egész világon 5000 magyar cserkészünk van és Európában 1500. Orvendetes látni, hogy ifjúságunk érdeklődik a múlt iránt, nemcsak kíváncsiságból, hanem meggyőződésből, mert érzi, hogy az embernek kell valaminek a lába alatt lenni, ha meg akar állni a nehéz időkben. Ezeket a Szent István ünnepéseket is azért tartjuk, hogy felelevenítsük önmagunkban, de ifjúságunk számára is hozzáférhetővé tegyük a magyar múltat, amelyre épül a jövőnk.»

Ezután sorra bemutatta történelmi képeit a történelemben és művészettörténetben jártas előadó. Passau, Bamberg, Regensburg, Prága, Róma, Esztergom, Veszprém és a többi városokat úgy jelenítette meg előttünk, hogy úgy éreztük, mintha mi is ott nőttünk volna fel, mégpedig Henrikkel, Gizellával és István királlyal és más korabeli magyar és külföldi nagysággal. — A bécsi magyarok szeretettel köszönik ezt az érdekes és szép előadást, mely hozzáférhetővé tette számukra a múltat, «mely jövőnk is».

Vasárnap, május 19-én a Szt. István Dómban az ausztriai magyarok apostoli

vizitátora, Dr. László István kismartoni megyéspüspök hálaadó szentmisét mutatott be, amelyen több mint 1.000 magyar hívő vett részt. Vele mutatták be az áldozatot Dr. Közi-Horváth József, Dr. Radnai Tibor, a bécsi magyarok főlelkésze, Dr. Gianone Egon, a Pázmáneum rektora. A vendégek sorában ott láttuk O. Rossi pápai nunciust, Msgr. Carlo Bayert, az Europäischer Hilfsfonds főtítkárárt, valamint a horvátok és csehek lelkészeit: P. Efreem-et és P. Novotny-t.

«Ünnepélyes istentisztelet keretében tartjuk meg ezt az ünnepet itt, ebben a méltó Dómban elsősorban hálaadásból mindazokért a kegyelmekért, melyeket a magyar nép nehéz történelme folyamán Istentől kapott; azért a kegyelemért, hogy ezt a nagy királyt adta a magyar népnek. Ugyanakkor kérjük Istent, hogy tartsa meg ezt a népet az Ő és a felebarát szeretetében. Ezek az erények jellemezték a szent király egész életét» — mondotta az istentisztelet megnyitó szavaiban László István püspök.

A szentbeszédet Dr. Közi-Horváth József mondotta. Bevezetőben felolvasta Mindszenty József bíboros amerikai útjáról küldött táviratát:

«László István megyéspüspök urnak, a Szt. István Jubileumi Bizottságnak. — A Szt. István Dómban végbemenő magas ünnephez — püspök uron keresztül — kívánom minden résztvevőnek az imádság és vezeklés szellemét. A Boldogasszony és Fia mentsék meg és virágoztassák fel az Egyházat és a Nemzetet a Kárpátok medencéjében.»

«Daniel Rops, a neves francia akadémikus szerint — kezdte beszédét az ünnepi szónok — a magyar nép megtérésének ténye és módja az egyháztörténelem legdicsebb fejezetének egyikét képezi. És, hogy ez a fejezet megmaradt, az az első nagy király, Szent István egészen kiváló emberi, apostoli és uralkodói egéniségének köszönhető. Daniel Rops ezzel a megállapítással 500 középkori történetíró véleményét foglalta össze klasszikus rövidséggel. — Miért volt Szent Istvánnak olyan lelkesítő és átforgató hatása? Mert a hatalom az ő kezében elkötelezettséget jelentett az országnak és a nemzet szolgálatára, mert amint azt mindenki láthatta, családjával együtt szerzetesi egyszerűségben élt és óriási vagyonát nemzeti és egyházi intézmények létesítésére fordította. Mindenekelőtt pedig azért, mert mindazokat az erényeket, amelyeknek megtartását az alattvalóitól megkövetelte, ő maga is szentségi fokon gyakorolta. Szent Istvánt nem a száza-

dok távlatának megszépítő messzesége tette magyar és keresztény ideállá. Már életében is megtestesítője volt a keresztény magyarnak és a magyar kereszténynek.

A magyar nép még ma is változatlanul kitart az első magyar apostoli király tisztelete mellett. Az ateista regime ugyan mindent elkövetett emlékének kiirtására, de nem érte el célját. A hűség láttán a hivatalos álláspont is megváltozott s noha a «szent» jelző elhagyásával, de mégis mint I. Istvánt, az államalkotót, megünnepelték. Szent István tisztelete nem jelenti a jelen nehézségei elől a múltbavaló visszamenekülést, vagy elzárkózást a jelen problémái és a jövő feladatai elől. Szent István tisztelete azt jelenti, hogy kereszténységünket és magyarságunkat ugyanazzal a hívő lélekkel és erkölcsi odaadással akarjuk megvallani a vasfüggöny mindkét oldalán, mint azt Szent István tette 1.000 évvel ezelőtt... Élete végén, a sok nehézség között, a Boldogasszonynak ajánlotta fel népét és nemzetét. Kövessük ebben is Szent István példáját. Hazánknak és nemzetünknek mostani nehéz helyzetében kérjük buzgón a Magyarok Nagyszasonyát, hogy a magyar függetlenségért és szabadságért, a magyar kereszténység jobb jövőjéért folytatott munkában és áldozatvállalásban soha el ne csüggedjünk.»

A szentmise végén László István püspök úr szólt magyarul és németül a megjelentekhez. Megköszönte a nuncius urnak részvételét, König kardinális urnak előzékenységét, hogy a Dómot rendelkezésünkre bocsátotta és bűzditott bennünket a Szentatyához való hűséges ragaszkodáshoz, és kérte a jelenlévő híveket: imádkozzanak a magyarokért, akiknek vendégszeretete az Isten és a felebarát szeretetének szép gyümölcse, melyet örökségül kaptak első királyuktól.

A Te Deum és a pápai, valamint a magyar himnusz éneklésével ért véget ez az emlékező ünnepély.

Kivonuláskor minden szem Szt. István ereklyéjére szegeződött, melyet a mise kezdetén a cserkészek hoztak be ünnepélyes keretek között. Ez jelenítette meg közöttünk érzékelhetően a ma is élő Szent István szellemét, amely a hitben és erkölcsben látja az emberi ség boldogulását.

Mindennapi kenyerünket...

«Eddig csendben, de annál nagyobb belső figyelemmel kísértem az Életünk párbeszédét az imáról és a szeretet forradalmáról. Most valami engem is kényszerített az írásra, vagy talán a bekapcsolódásra. Mert mindkét téma egészen közelről érdekel, valószínűleg még sokunkat.

Mert hiszen, ha nem is tudunk igazán imádkozni — mégis szeretnénk. Életünk viharosabb napjain, vagy talán nehezebb fordulón úgyis feltör szívünk mélyéről az őszinte ima. Néha nagyon tudunk kérni. És akkor átéljük hitünk valódiságát is... A sok kétely, ingadozás mellett mégis csak Nála tudunk megpihenni, keze után nyúlunk, mert mástól hiába várnánk segítséget.

És a szeretet. Ez talán a legnagyobb hiánycikk. Néha elnézem kirakataink, üzleteink árubőségét. Mi mindent raknak elének a kereskedők, mennyi szépet és jót kínálnak fel megvételre. Hogy hullámszik a tömeg a pultok között, hogy kiválogathassák mindazt, amire szükségük van...

Egyre senki sem gondol, egyet semmi pénzért nem lehet megvásárolni, pedig egyre éhezünk legjobban, egy valamire mindannyiunknak nagyon nagy szükségünk lenne...

Elgondolkoztam, hogyha megtörténne a nagy csoda, ha az emberi közönyön, a sok szívtelenségen, ha a mindannyiunkban feltalálható önzésen a forradalmak forradalma áttörne... ha valóban sokan küzdenének a szeretet megvalósításán saját környezetükben, akkor mégiscsak több békénk lenne, akkor a legnagyobb éhségünket tudnók csillapítani és akkor a legnagyobb éhségünket tudnók csillapítani és akkor talán a jó Isten is jobban meghallgatna bennünket...»

Ez volt a veleje egy új levélnek.

Eszembe jutott gyermekkorom. Eszembe jutott édesapám nagyon nagy tisztelete a kenyér iránt. Szinte szent dolognak tartotta. A kenyeret az Isten adja — mondta számtalanszor nekünk, nyolc élő gyermekének. És mi úgy tiszteltük, hogyha földreest egy darabja, fölveltük, megcsókoltuk és úgy ettük meg. Mert egyetlen darabkája sem vesztetett el.

Nem csoda, ha a közösen imádkozott Miatyánkban szívből mondtuk ki a szót menyeyi Atyánkra gondolva: Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.

Igen, édesapámnak nagy gondja voltunk mi, gyermekei, a 10 tagú család.

Milyen más világban élünk ma...

A bőség jellemzi életünket.

A kenyérért szívből sokan nem imádkoznak, ha ugyan imádkoznak valamiért. Vágyaink messze túlszárnyalták a kenyér fogalmát. Annyi a vagyonunk, jóvedelmünk, hogy a legbőségesebb

étel-ital, ruházkodáson felül már nem is gondként álmodozunk magánautókról, családiról, vagy ismételt akár többezerkilométeres nyaralásokról, kényelmes életről...

Az üzletemberek hajszolják az ütemet. A konsumvilág gyárai ontják a pazarnál pazarabb cikkeket. Az államok támogatják a hajszát, hiszen minden vagy kezükben van, vagy a nagy adókon át tudják fedezni minden irányban felnövekedett kiadásait.

Természetesen más oldalról is szemlélhetjük a mai világot. A fejlődő népek szemszögéből, amelyek nemhogy utolérték volna a magasszínvonalú társadalmak életszintjét, hanem még ott tartanak, hogy meg kell birkóznia a nemcsak fenyegető nyomortól, hanem ezreket a valóságos éhhaláltól kellene megmenteniök...

És milyen nagy szükség van itt az imára!

Hány ezer éhhalállal küszködő ember imádkozza, vagy imádkozná, ha tudna imádkozni: a kenyerünket add meg nekünk ma.

De minden hívő kereszténynek kötelessége lenne szolidaritásból is ezekért az éhhalállal küszködő szerencsétlencékért, vagy igazán nyomorba jutott csoportokért könyörögni szívből az Atyához...

De nemcsak közvetlen öérettük.

Hanem azokért a gazdag egyénekért és országokért is, akik tehetnének valamit, sőt sokat is az egész emberiség jobblétének fokozásáért, az égbekiáltó nívó-különbségek megszüntetéséért és a szociálisabb világ sürgős megszületéséért, amelyben az egész emberiség helyes fejlődéséért felelős vezetők meghozzák a szükséges intézkedést az anyagvilág helyes szétosztását illetően.

És itt kerül szóba ismét a szeretet és annak forradalma!

Mert valahogy a szeretetet és a jogot is más és más oldalról fogalmazzuk és mindkettőben tulajdonképpen önzésünket éljük ki. Mert mindkettőt túlságosan «ésszerűen és individuális szempontok» szerint határozzuk meg.

Mert hát milyen alapon volna joga annak a szerencsétlen afrikainak, vagy ázsainak a mi fölöslegünkre, vagy túlzott életigényünkre kielégítő vagyonnunkra. Nincs a földön olyan törvény, amely ezt előírhatná...

És szeretetünket is csak addig védjük, éljük, amíg az személyes áldozatba nem kerül. Esetleg még filléreket, ami semmiképpen sem veszélyezteti jólétünket, még csak bedobjuk a perselyekbe — s boldogan könyveljük el, hogy nekünk azért van még szeretetünk és jót is teszünk másokért.

Emellett még csak igazi segítőkészség sincsen, s semmiféle érzelmi megindulást nem érzünk, nemhogy lelkiis-

meretfurdalást a már fent ismertett tények miatt.

Mit tehetünk mi minderről?

Az ő világuk más. Más a kultúrájuk, mások az igényeik... A mi feladataink elütnek az övéiktől.

Igen, forradalomra van itt szükség, hosszúlejárta forradalomra!

De meg kellene kezdenie egynek-kettőnek, tíznek, száznak...

Ott kellene folytatnunk, ahol Jézus abbahagyta...

Kezünkbe kell vennünk a Szentírást és lépésről lépésre át kellene imádkoznunk, elmélkednünk, átgondolnunk, mit is jelent: «Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek másokkal.» (Mt. 7, 12.)

Jézus megkönyörült rajtuk, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok.

Apostola így ír: «Aki birtokolja a világ javait és látja, hogy testvére szükségét szenved, de mégis elzárja előle szívét: hogyan él abban Isten szeretete? Gyermekeim, ne szeressünk szóval és nyelvvvel, hanem tettel és igazsággal!» (1. Jn. 3, 17.)

Ne ijedjünk meg attól, hogy kevesen vagyunk és úgy sem tudjuk megoldani a világraszóló problémákat. — Inkább gondoljuk át Jézus tanítását a két fillérjét perselybe dobó asszonyról. Tanuljuk meg, hogy «két fillérünket» adjuk oda! Rá kell vennünk ismerőseinket, hogy ők is vállalják önzésükkel szemben a szeretet forradalmát. Lássuk meg, érzékeljük, vállaljuk a szeretet, a jóság megvalósítását, az irgalmat, a megbocsátást. Legyen érzékünk arra, hogy kötelességünk jót tennünk, ott ahol csak lehet. Krisztus tanítása az imáról mindnyájunknak szól, mindenkinek kijár a «mindennapi kenyér», mindnyájan testvérek vagyunk Isten gyermekeként. Az «istengyermekség» alapján, igen, mindenkinek joga van részesedni a föld javaiból.

Ezért a segítség és az ima emberi kötelességünk embertársainkkal szemben. De keresztényi kötelességünk is mindenkivel szemben.

Június hónapban vagyunk. Most ünnepezzük az Eucharisziát. Ezért, amikor imádkozzuk a Miatyánkot és kérjük a napi kenyeret, gondoljunk a földi kenyér mellett arra az örök Kenyérre, Aki maga az élő Szeretet! Mint ilyen is napi eledelünk, táplálékunk, erőnk és boldogságunk. Nélküle semmire sem megyünk, de Vele hősök is lehetünk.

Valójában nem lehet helyesen kérni, keresni, megtalálni, élvezni a földi kenyeret, ha nem táplálkozunk legalább időnként — de minél gyakrabban — az égi kenyérrel: Krisztus testével, vérevel és szeretetével. Nem lehetünk a szeretet forradalmárai, csak Jézussal a szívünkben!

A bor és kenyér színe alá rejtőzködő alázatos, önzetlen és önfelelő Krisz-

Autósok Miatyánkja

Küszöbön áll a nyár, újból megindul a népvándorlás. Milliók lesznek úton, hogy szabadságukat valahol messze, egy távoli országban töltsék el. Természetesen autóval. Te is köztük leszel, kedves Olvasó? Ha igen, bizonyára gondod lesz rá, hogy teli tankkal indulj útnak, motor s kerekek rendben legyenek. De indulás előtt még egy fontos kérdés: rendben van-e a vezető? Egy számvetés ilyenkor, indulás előtt nagyon jó gondolat, — az imádság pedig még ennél is jobb!

Miatyánk

A nap, víz és levegő mindenkié. Az út sem kizárólag az autósoké! Isten atyja a gyalogjáróknak, öregeknek és gyerekeknek is! A kerékpárosnak is vannak jogai az országúton! Akár Mercedesz, vagy VW, Opel, vagy Ford, rozoga tragacs, vagy kényelmes busz, a törvény mindegyiknek egyenlő jogot biztosít. Te is? Bánj útközben kímélettel és elnézéssel másokkal!

Szenteltessék meg a Te neved

Ne mérgeledj minden kicsiségért! Talán nem is a másik a hibás, hanem te vagy kicsinyes, mert már elfáradtál és ideges vagy! De ha mégis kihoz valami, vagy valaki a sodorból, akkor se káromkodj! Akkor se, ha sztrájkol a motor, vagy kereket kell cserélned, akkor se, ha összetömörül a forgalom és várnod kell, mert elől valahol baleset történt. Örülj, és adj hálát, hogy nem veled történt!

Mindenütt táblák jelzik a vasárnapi szentmise idejét. Ne kerülje el figyelmedet, hallgass a hívásra! Ajándékozz Istennek egy órát a vasárnapodból, — még a szabadság alatt is! «Megemlékezzél arról, hogy az Úr napját megszenteljed!» Szabadság a nyugalom, a felüdülés ideje: legyen időd a lelked számára is!

Jöjjön el a Te országod

Igazságosság, becsületesség, jóság, tapintat, segítőkészség: — ez mind Isten or-

tus tanít bennünket az áldozatos, másokért is önzetlen áldozatot vállalni tudó munkára, s egymásnak kenyeret törni tudó, adakozó, együttérző szeretetre.

Az Eucharisztia olyan táplálék, amelyben Jézussal egyesülünk, de egyben testvéreinkkel is, ugyanakkor önmagunk is mindjobban Belé asszimilálódunk. Az Oltárszentségben jelenlévő Istenember élő szerető Személy, így vár bennünket a tabernákulum szentélyében: vár mint szerető Barát, mindennapi szeretetáldozat, napi Táplálékunk, személyes Erőnk, saját szeretetében áldozatvállalásába átalakító Kenyér . . . Órá és minden éhező emberre és a szeretet forradalmára is gondoljunk, amikor szívből imádkozzuk: *Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.*

GAUSZ TIBOR S. J.

szága. Ha útközben balesetet, vagy defektes autót látsz, ne kerüld ki nagy ívben, hanem segíts! Légy lovag és szamaritánus!

Legyen meg a Te akaratod

Isten akaratá, hogy rend legyen az életben, útközben is, — a közlekedésben is! Aki a kormány mögé ül, az kell, hogy ismerje és betartsa a szabályokat, azaz megtartsa a közlekedési rendet! E rendnek jelei a közlekedési táblák és lámpák. A rendőrség is ezt a rendet szolgálja!

Mindennapi kenyerünket

Milliók vannak úton minden nap az otthon és munkahely között. Az autó ma már nem luxuscikk, hanem kenyérkereseti eszköz. Ne játszd el könnyelműen jogosítványodat, mondjuk egy halálos gázolással! Mert lehet, hogy éppen egy családapát ütsz el, aki kenyérkeresője volt övéinek, — s most apa és kenyér nélkül marad egy család.

Bocsásd meg vétkeinket

Minden balesetnél felmerül a kérdés: ki a hibás? Egészen biztosan nem mindig a másik, — hiszen mindenki követhet el hibát! Légy meggondolt és ne könnyelmű az előzésnél! Főleg az előzésnél! Tartsd tiszteletben a másik előjogát és általában a közlekedési szabályokat! Akkor sohasem leszel hibás és miattad senki sem kerül bajba!

Ne vigy minket a kísértésbe

Az autóst sok kísértés környékezi meg útközben: a vadul hajtás, mert állítólag nagyon sietős a dolga, a felvágás, mert úgy mint ő, senki sem tud vezetni, a vakmerő előzés, főleg kanyarban; és még sok más kísértés ezen kívül, pl.: a kanyarok levágása, áthajtani a kereszteződésen már, vagy még sárga fénynél, — minden áron érvényt szerezni az előjognak, stb.

A vége ennek azután majdnem mindig: két invalidus autó s még jó, ha a bennülők is nem váltak invalidussá!

A legnagyobb kísértés azonban, ha az ember jó társaságban van és vidáman csengenek a poharak. Tudsz-e ilyenkor nemet mondani, ha még kormány mögé kell ülnöd?

Szabadíts meg a gonosztól

Attól, ami körülvesz és kísér, de attól is, amelybe kerülhetek a sebeshajtás, fegyelmetlenség és önteltség mámorától, az alkoholfogyasztás mámorától, és minden balesettől, akár hibából történt, akár nem! Aki meghalt, az halott, akár volt előjoga, akár nem! Isten őrizzen meg engem és minden embertársamat útközben a hirtelen és váratlan haláltól!

És ha szerencsésen hazaérkeztél, — ne felejtse el megköszönni!

MEGYESI ANDRÁS

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESULTEK

Ausztriában:

Szepessy Tibor, Sz. Tibor és Kelemen Zsuzsa fia, 1974 ápr. 6-án, Bécsben

Németországban:

Marilovil Mihály, 1974 március 24-én, Göppingenben

Balázs Claudia Katalin, 1974 máj. 19-én Stuttgartban

Takács Róbert, T. Imre és Kálmán Edith fia, 1974 febr. 12-én, Hannoverben

Lauf Patricia Gabriella, L. Ferenc és

Vörös Gabriella leánya, Münchenben Stummer Izabella, St. József és Kuszter Izabella leánya, Münchenben

Barcal Michael, B. István és

Forsop Mária fia, Gerlingenben

Svájcban:

Urbán Claudia Éva, U. Miklós és Forró Éva leánya, 1974 máj. 25-én, Thunban

Végh Marc-André, V. Vince és

Grossenbacher Daisy fia, 1974 jún. 2. Bielben

Hegedüs Katalin Julianna, H. Sándor és Regina leánya, 1974 április 28-án, Gd.Lancy-GE.

Lénárd Valerie, L. Lajos és Michele leánya, 1974 máj. 25-én, Monthey VS.

EGYHÁZI HÁZASSÁGOT KOTOTTEK

Ausztriában:

Dr. Hauer Wolfgang és Tomsich Christine, 1974 ápr. 27-én, Bécsben

Drács Ivor és Crubézy Marie, Montlhéry-ben

Svájcban:

Urbán Miklós és Forró Éva, Thunban

AZ OROK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Jerome Wilhelmine, 85 éves, 1974 ápr. 8-án, Bécsben

Prepostné szül. Horváth Emma, 63 éves 1974 ápr. 20-án, Bécsben

Rohrmoserné szül. Molnár Irén, 24 éves 1974 ápr. 11-én, Stumm/Tirol-ban

Németországban:

Schreiber Márkus, 79 éves, Stuttgart

Svájcban:

Széchenyi Gyuláné szül. Eszterházi Bernadette, 62 éves, 1974 áprilisában, Thunban

Lengyel Józsefné, 1974 május 16-án, Genfben

ELSŐÁLDÓZÓK

Svájcban:

Liszkay Kinga — Méry Péter — Szabó Ferenc — Szórády Gabriella — Tamándli Ildikó — Tamándli Márta — Balázs Susan — Garamvölgyi Eszter Gosztonyi Richard — Kala Sándor — Palkovits Thomas — Szelestényi Zsuzsa — Trautmann Marco — Kiskéry Attila.

350 év a hit és kultúra szolgálatában

A bécsi magyar papnevelő intézetről, Pázmány Péter esztergomi érsek alapításáról, több ízben esett szó az utóbbi időben. Egy szeminárium élete pedig általában nem kíván nyilvánosságot: feladata, hogy ifjakat, akik az Úristen hívására a katolikus egyház papjai akarnak majd lenni, hivatásukra előkészítsen. Tanulmányaikat egy közeli egyetemen vagy főiskolán végzik, a szeminárium a lelki és tanulmányi elmélyedés helye, a próbaidő: vajon helyesen értették-e meg az Úr szavát, egyéniségük, képességeik hozzámérhetőek-e ahhoz a feladathoz, amelyre egész emberi életüket rá kell tenniük.

Hogy Pázmány bécsi intézetéről, ha szerényen is, gyakrabban esett szó az elmúlt években, annak nemcsak a Pázmáneum sajátos kulturális jelentősége az oka, hozzájárultak ahhoz az elmúlt időszak szokatlannul viharzó eseményei is. — A Pázmáneum kezdettől fogva magyar sziget egy német nyelvet beszélő jelentős nagyvárosban, amely egy sokrétű birodalom központja volt évszázadokon keresztül, majd Középeurópa szétbomlása óta egy, a magyarországtól mindinkább különvált társadalmi, politikai és kulturális fejlődésű európai metropolis. A magyar nép nyelvi elszigeteltsége mellett Pázmány Intézete kaput jelent nyugateurópai kultúráramlatok felé: alkalmat nyújt arra, hogy előjárókon és növendékeken keresztül értékes, eleven kapcsolat jöhessen létre emberek, sőt országok és népek között. — Különös érdeklődés középpontjába került Pázmány Intézete harmadfél évvel ezelőtt, amikor az emigrációba kényszerült agg, de töretlen energiájú esztergomi érsek, Magyarország primása, bécsi kollégiumát választotta otthonául.

Mint a megalkuvást nem ismerő elvhőség szimbóluma, jelenlétével új fényt adott a mostoha idők gondjaival küzködő intézetnek. A Pázmáneum neve ezúttal nemcsak Bécs városának, hanem az egész európai kontinens, sőt a hírközlő eszközök hullámain keresztül a civilizált világ végső határáig eljutott.

Ez az intézmény, a Pázmáneum, szerényen-csendesen emlékezik meg ezekben a napokban arról az évfordulóról, amely a nagy alapító művének életbe indulását jelentette: 1624 pünkösdjén érkeztek meg a bécsi magyar szeminárium első növendékei — Rimely krónikája szerint tizenhároman — a Duna partján fekvő császárvárosba. A Kärntner-Strasseról nyíló Anna-Gasseban ma is áll még az a templommal egybeépült ház, amely Pázmány szemináriumának első hajléka volt. (Ma Szalézi

Három hónapi próbaidő után felveszik az újonnan érkezettek öltözetüket: gesztenyebarna talárist kék kolláréval és palliummal. Pázmány Péter maga kívánta ezt így: az égszínkérek reverenda csak az alapító halála után lett a pázmánisták egyenruhája. Az intézet vezetését Pázmány 1623 szeptember 20-án kelt alapítólevelében a jezsuita rendre bízta. Az egyetem teológiai és

bölcseleti fakultása is a jezsuiták kezében volt abban az időben.

A bécsi érseki levéltár 1626. évi papszentelési jegyzőkönyveiben már 17 nevet találunk a Szent Annához tartozó magyar kollégiumból («ex Collegio Hungarico ad S. Annam»): ennyien vették fel a tonzurát és a kisebb papi rendeket. Amikor az ezt követő év márciusában a bécsi Stephansdomban az intézet négy növendékét áldozópappá szentelték, a levéltár őket már mint a 'kiváló-méltóságos Pázmány úr növendékeit' («alumni Illustrissimi Domini Pazmanni») tartja nyilván. A magyar szeminárium ekkor már az alapító nevét hordozza.

Vagy másfél évvel ezelőtt az «Életünk» hosszabb interview formájában foglalkozott a bécsi Pázmány Intézettel. Ismétlésekbe bocsátkoznánk, ha megemlítenénk, hogy az alapító az Anna-Gasse-i házat rövidesen alkalmatlannak találta, és ezért más, az egyetemhez közelebb fekvő épülettel cserélte ki. Ez a Schönlatern-Gasse 15 sz. ház 1900-ban került eladásra, amikor a város fejlődése során kedvező alkalom nyílt az egyetem új épületéhez közelebb, a modern kor követelményeinek megfelelőbb új otthon építeni Pázmány ezúttal már történeti múlttal rendelkező intézete részére. E sorok írója egy neves volt pázmátitát ismert még, aki az Alma Mater régi otthonára visszaemlékezve mosolyogva idézte az antik közmondást: «Jól esik régmúlt bajokra visszaemlékezni» (Dulcis est memoria praeteritorum malorum).

A Pázmáneum régi székházának patinás falai a történeti múltra figyelmeztettek azonban. Harmadfél évszázad katolikus papjainak, püspökeinek — közöttük hat kardinálisnak — hosszú sora került ki azok közül a falak közül. Kétszer szüntették meg az intézetet a 18. század második felében, 1866-ban a magyar parlament illetéktelenül akart belenyúlni sorsába. A nagy alapító műve annyira életerősnek bizonyult azonban, hogy az elhagyott régi falak mindkét ízben újra benépesülhettek, túlbuzgó akadémikusokkal szemben pedig Pázmány Collégiuma megtalálta helyét a kiegyezést követő időkben is. Az idős pazmanita rosszmájú megjegyzésének mégis igaza volt: a Schönlatern-Gasse-i ház ódon patinás falai közé a bécsi belváros idillikus, szűk utcáin megrekedt levegőből is kevés jutott, kerről szó sem lehetett, világosságból is csak a közeli falak árnyékától függően kaphattak az új világ határmegyéjén új igényekkel rendelkező, papi pályára készülő ifjak. Az épület azonban nem azonos az intézménnyel. Ha azt akarjuk, hogy megmaradjanak régi értékeink, időről időre meg kell újítani azokat.

Az intézet új otthonának friss atmoszférája másfél évtized spirituális és kulturális lendületét hozta magával. Az első világháború végére elmaradt ugyan a cylinder a pazmaniták öltözetéből, átmenetileg az égszínkérek reverenda is. A középeurópai egyesség szétomlása után közel egy évtizedes krízisből az intézet mégis megint új életre

kelt. Amikor a magyar kultúrpolitika a szűkké vált országhatárok közül új alapítású 'Collegium Hungaricumokkal' próbált magának utat törni az európai kultúrelétebe, Pázmány immár három évszázad tapasztalataival rendelkező kollégiuma is megerősödött jelentőségében. A magyar katolikus élet szócsove maradt Bécs, és Ausztrián keresztül a nyugati világ felé, viszont az új korszak teológiai, szociális, liturgikus stb. eszméit hozta cserébe szűk-szép hazájába.

A bécsi egyetem neo-reneszánsz palotájának előcsarnokában, a baloldali lépcsőfeljártnál márványtáblába örökíti meg a teológiai fakultás legnagyobbjainak nevét. Köztük aranybetűkkel magyar neveket is olvashatunk: Csáky, Fogarassy, Simor, Haynald, Roskoványi, Csernoch; az Alma Mater Rudolfina (az 1365-ben Rudolf császár alapította egyetem) büszke Pázmány Intézetéből kikerült fiaira.

Ha igaz az, hogy a múlt a jövő tanító-mestere, Pázmány Intézetének 350 évét biztatásnak kell tekintenünk arra, hogy minden krízis végül is új kibontakozáshoz vezethet, ha ez az Úr szándékaival egyezik.

DR. GIANONE EGON

AZ INNSBRUCKI MAGYAR INTÉZET

mint egyetemista magyar diákokthoz felvesz az 1974-75 tanévre magyar fiúkat, kik tanulmányaikat az Innsbrucki Tudományegyetem valamelyik fakultásán akarják végezni. Intézetünk egy szép nagy villa, nagy kerttel, sok gyümölcsfával és kerti úszómedencével. Intézetünkben az egyetem autóbusszon vagy kerékpáron 15 perc alatt érhető el. Az intézetben havi 650 Schillingért (és 8 % Mwst. adó) magyar fiúk lakást kaphatnak egy- vagy kétágyas szobában, reggelivel, mosatással és fűtéssel. Ebéd és vacsora az egyetemi menzán igen olcsón kapható.

Az Innsbrucki Tudományegyetem háromszázéves múltra tekinthet vissza. Jelenleg öt fakultása van: teológia, filozófia, jog- és államtudomány, orvosi és építészeti. Az orvosi karra csak osztrák állampolgárokat vesznek fel és csekély számban új menekülteket a régi monarchia területéről. Ennek azonban előfeltétele a német nyelvtudás, aminek elsajátítására a lehetőséget megadják. A többi karon eddig nincs korlátozás. Igen keresett az egyetem jogi kara a közgazdasági diploma és doktorátus megszerzése miatt, továbbá a filozófiai kar a német nyelv- és irodalmi doktorátus és az építészeti kar a modern oktatási rendszere és kiváló professzorai miatt.

Érdeklődők jelentkezzenek mielőbb levélben, de legkésőbb augusztus 15-ig címünkön: A -6020 Innsbruck, Richard-Wagner-Str. 3.

Dr. Gróh Béla igazgató

HIRDETÉSEK

AZ ÉLETÜNK ELFOGAD

hirdetéseket, azok közlését kérjük a Gazdasági Bizottságon át P.Szőke János címén beküldeni: D - 7 Stuttgart 1, Werastr. 63. Telefon: 43 37 86.

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt szárazkolbász	DM 14.—
1 kg paprikás frisskolbász	" 12.—
1kg véreshurka	" 7.20
1 kg májashurka	" 7.20
1 kg vastag szalonna	" 8.—
1kg paprikás tokaszalonna	" 8.—
1 kg disznósajt	" 9.60
1 kg füstölt soka	" 18.—

Minden csütörtökön friss tepertő.

Utánvétellel és csak belsőre szállítunk, 5 kg-on felüli rendelésnél portómentesen.

Taubel Mihály hentesmester

6710 Frankenthal/ Pf.
Peter-Rosegger-Str. 3.
Tel. (06233) 92 58

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar) Németországban tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít.

(Tel. 02101/ 541317)

D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan készítik, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvényszéki hivatalos fordító és tolmács.

D - 799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

MAGYAR HÖLGY VÁLLAL

háztartásban vagy gyermek mellett állandó munkát Stuttgartban vagy közvetlen a város közelében. Lakást-biztosítók előnyben! Választ «Megbízható» jelígre kér az *Életünk Gazdasági Bizottságához*:

7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

ÉRTELMISÉGI DIPLOMÁS

fiatalember megismerkedne 30 év körüli molett-karcsú leánnyal. Leveleket «Május» jelígre az *Életünk Gazdasági Bizottságához*, 7 Stuttgart 1, Werastrasse 63. sz. kér.

24 ÉVES MAGYAR LÁNY,

értelmiségi, keresi melegérzésű, komolyszándékú magyar férfi ismeretsé-

gét házasság céljából. Leveleket «Fehér akác» jelígre az *Életünk Gazdasági Bizottságához* kér, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

KOZÉPKORÚ, MÉLYÉRZÉSŰ,

rendezett anyagi körülmények között élő háziasszony keresi 50-60 év körüli komolyszándékú, korrekt férfi ismeretségét. Leveleket «Öszinteség» jelígre kér az *Életünk Gazdasági Bizottságához*, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

JÓ CSALÁDBÓL SZÁRMAZÓ

magyar leány megismerkedne értelmiségi, mélyérzésű, komoly 40-45 éves férfivel. Leveleket a *Gazdasági Bizottság*hoz, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63. sz. «Kettesben szép az élet» jelígre kér.

A SZÍV

a lelkiélet havi folyóirata

Évente 600 oldalon keresztül tájékoztat az Egyház életéről, nyújt hitünkben megerősítő, lelki életre vezető cikkeket. Évi előfizetési díja 5 USA dollár. Szerkesztik és kiadják a Magyar Jezsuita Atyák. Előfizetni lehet a magyar lelkészeknél. Európai főmegbízott:

P. Matyasovitch Henrich,
B - 3000 Leuven,
Blijde Inkomstraat 18.

KOZELEG A NYÁR!...

Előzetes tájékoztató a Magyar Cserkészszövetség európai kerületének nyári nagytáboráról.

A Magyar Cserkészszövetség európai kerülete idén a nagy magyar költő, Petőfi Sándor születésének 150 éves évfordulója alkalmából

1974 augusztus 1-12-ig rendezi meg Petőfi Sándor nagytáborát

Kastl bei Amberg közelében, a magyar gimnáziumhoz közeli erdőben.

A nagytáboron résztvehetnek az európai fiú- és leánycserkészcsapatok tagjain kívül, Európa egész területén szétszórta szövénycserkészeink is.

A nagytábor keretében rendezük meg idei cserkész őrsvetőképző és kiscserkész őrsvetőképző táborunkat is.

Kiscserkészeink (6-10 évesek) idei nyári tanyázása 1974 aug. 3-17-ig lesz Bärnhofban, Kastl bei Amberg közelében.

Érdeklődőknek részletes felvilágosítást ad az európai országokban működő csapataink parancsnokain kívül az európai cserkészkerület központja:

Ungarischer Pfadfinderbund
8 München 81. Oberföhringerstr. 40.
Telefon: 982637 és 982638

MAGYAR ISKOLATÁBOR

Hollandia, Belgium és a környező országok gyermekei részére az idén is megrendezésre kerül a nyári iskolatábor.

Helye: Reemersdaal-i kastély, Maastricht közelében (Belgium).

Ideje: 1974 június 29-től július 11-ig. —

A gyermekek életkora: 6-16 évesig.

Részvételi díj: 160.— DM-nak megfelelő összeg személyenként. Kis gyermekeket kísérő felnőttek részvétele most is lehetséges.

Jelentkezni lehet az alábbi címen:

Hollandiai Magyar Szövetség,
Postbus 178 Utrecht.

A jelentkezők részletes tájékoztatót kapnak a teendőkről.

MAGYAR NŐVÉREK EURÓPAI
LELKIGYAKORLATA

1974 július 21-től - július 30-ig.

Villers-La-Ville-ben, Brüsszeltől 40 km-re (Belgium), az örökimádók lelkigyakorlatos házában. — Brüsszélből van jó vonat-összeköttetés.

A lelkigyakorlatot P. Bóday Jenő jezsuita atya vezeti.

Jelentkezés június 29-ig bezárólag:

P. Matyasovitch Henriknél,
Blijde Inkomstr. 18.

B - 3000 Leuven.

Közelebbi tájékoztatót időben küldünk.

Rác Mária nővér

Hogyan lehetne őfizetni
az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot a területükön élő híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-ől 10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta, az illetékes magyar lelkészeknek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valami oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz;
Címe:

Életünk (Unser Leben)
Frongartenstr. 15.
9000 St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is 10.— svájci frank; ha azonban légipostával kéri valaki a lapot, 20.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

Rövid hírek

Új SOS-autójelvényt hoz forgalomba a nemzetközi katolikus SOS-mozgalom. Az eddig használt kék-fehér plaketták nem töltik be eredeti szerepüket, mert nem fejezik ki világosan azt, hogy az autó tulajdonosa szerencsétlenség esetén katolikus lelkesztést kér.

Az új, háromszögű jelvény piros színű és az egész világon ebben az egységes formájában kerül terjesztésre.

Albániában 80 éves korában a börtönben meghalt az ortodox egyház feje, Damian érsek. Minden vallás betiltásakor, 1967-ben került börtönbe. Albánia a világ első ateista államának vallja magát. A lakosság túlnyomó része az iszlámhoz, egy kisebb csoport az ortodox, a legkisebb csoport pedig a katolikus egyházhoz tartozik.

A KONTINENTE c. missziós folyóirat, amely Essenben kerül kiadásra, új formában jut az olvasóhoz. A lapot 8 évvel ezelőtt 12 missziós társulat alapította. A tag-társulatok száma azóta 27-re nőtt, a terület pedig magában foglalja a németnyelvű Középeurópát. A lap magas példányszámánál fogva könnyebben eléri a missziókban dolgozókat és szélesebb körben tájékoztathatja az érdeklődőket az egyház mai munkájáról.

A Varsóban székelő katolikus akadémia felvették a nemzetközi katolikus egyetemek sorába. A lublini katolikus egyetem már ugyancsak évek óta tagja e nemzetközi szervezetnek. A varsói egyetem tagjai jelenleg belga egyetemeken ismerkednek a komputer-tudomány időszerű kérdéseivel, az alkalmazás módszereivel. A nemzetközi szervezetbe való felvétel ugyanis lehetővé teszi tanulmányok folytatását a tagországokban.

A Vatikán 4 tagú megfigyelő csoporttal vett részt a Genfben nemrég megtartott nemzetközi konferencián, amelyet az Egészségügyi Világszervezet 27-ik alkalommal hívott össze.

Ugyancsak elküldte megfigyelőit a Vatikán a párizsi UNESCO konferenciára is, amely a béke kérdéseit vitatta meg.

Litván katolikusok elleni újabb hadjáratról tudósít a La Croix c. francia katolikus napilap. Értesülései szerint a rendőrség katolikus folyóiratok példányszámait kobozta el, több könyvet és publikációt bevont és több, mint 30 személyt vett őrizetbe. Csak hosszas kihallgatások után engedték őket szabadon. Három egyetemi hallgatót, akik katolikus szervezetek tagjai, eltiltottak a további főiskolai tanulmányoktól.

A drezdai várkapolna (Keletnémetország) gyermekkórusa az 1974-75. évre utánpótlás céljából felvételi vizsgákat hirdetett meg. Az ifjú énekesek

az érettségig internátusban élnek. A drezdai világhírű kórus az elmúlt évben ünnepelte fennállásának 425. évfordulóját.

A St.Gallenben megjelenő Die Ostschweiz c. katolikus hetilap nemrég ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját. Az ünnepi megemlékezésen szó volt a ma általánosan fenyegető sajtókoncentrációról, kisebb lapok összevonásáról, amelyet csak végszükség esetén kellene végrehajtani.

A St. Raphael-egyesület Hamburgban kiadott jelentése szerint a kivándorlási kedv nem szűnt meg, de az elhelyezkedési lehetőségek az utóbbi években annál nagyobb mértékben csökkentek. Ennek főoka a földkerekségen megváltozott gazdasági és politikai, továbbá a bizonytalan pénzügyi helyzetben keresetvesztés.

Ausztria egyetemén az 1972-73. tanévben 53 ezer osztrák és 7 ezer külföldi diák tanult. Közülük 1057 — 945 fiú és 112 leány — tanult a teológiai fakultásokon. A megelőző évben számuk még csak 123 volt.

Bajorország katolikus ifjúsága mentőakciót indít a községek külterületein, a mezőkön, erdőkben lévő keresztek, pihenőkeresztek, kápolnák megmentésére és karbantartására. Első lépésként az illetékes hatóságokkal együttműködve felméri a meglévő emlékek állagát és ahol a legszükségesebb, kezdik meg a felújítást, helyreállítást. Az 1975 évi Szentév alkalmából a lakosság körében felhívják a figyelmet arra, hogy az ősök hagyatéka mindenütt a hit bizonyítéka és megóvása az utókor feladata.

Alsóausztria legrégebb püspöki templomát, a bécsújhelyi dómot 1979-ig teljesen restaurálják. Akkor ünneplik a dóm fennállásának 700-ik évfordulóját. A felújítási munkálatok már megkezdődtek, a költségeket az állam, a város, az egyházmegye és a helyi plébánia viseli.

A sziléziai Glatz város plébánia templomában a 16. századból származó freskókra bukkantak. A festmények, amelyek vastag mészréteg alatt maradtak fenn, az eddig ismert legrégebb emlékek ebben a körzetben.

Anglia négy nagy keresztény egyházának vezetői, Heenan kardinális, Ramsey canterbury érsek, a skót egyházak vezetője, és az Egyesült Királyság egyházainak vezetője április végén Londonban kongresszuson vettek részt. A téma: A keresztények és az európai közösség volt.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetések pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el

MINDSZENTY BÍBOROS KÖNYVE:

Esztergom a primások városa

Sajtó alá rendezte Bíró Béla.

A kötet 132 lapon és 40 illusztrációval nyújtja Esztergom hiteles történetét alapításának ezredik évfordulója alkalmából.

A könyv tudományos alaposága mellett mindenki számára élvezetes olvasmány.

Európában a könyv ára 17.50 svájci frank vagy 100.— Schilling.

Megrendelhető:

1. Ungarische Buchdruckerei, Frongartenstr. 15, 9000 St.Gallen, Schweiz.
2. W. B. Dienst 8307 Effretikon, Schweiz, Postfach: 3621.
3. Prof. Dr. Bíró Béla, 1030 Wien 3. Juchgasse 5./2. Austria.

Az USA-ban és Kanadában a könyv ára 5.— USA-dollár.

Megrendelhető:

Sisters of Social Service,
440 Linwood Ave.,
Buffalo, N. Y. 14209.
USA.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,
9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.
(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés egy évre: 10.— svájci frank
Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,
vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen
Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische
Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,
Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei
Sparkassa der Administration
St. Gallen.

Bezugspreis jährlich 10.— Sfr.